

Avfallsplan 2017-2025

Gnesta kommun

Denna avfallsplan bildar tillsammans med dokumentet renhållningsföreskrifter Gnesta kommuns renhållningsordning. En renhållningsordning är ett lagstadgat verktyg för att styra, utveckla och följa upp kommuners avfallshantering.

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	Plan	2017-05-01	Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig	Diarienummer	Senast reviderad	Giltig till
Kanslichef	KS.2016.10	-	Tillsvidare
Dokumentinformation		Dokumentet gäller för	
Avfallsplan för Gnesta kommun		Medborgare	

Innehåll	
Inledning	3
Om Gnesta kommun	3
Avfallshanteringen i Gnesta kommun	4
Mål, strategier och åtgärder	4
Mål 1: Minskad avfallsmängd och ökad återanvändning	5
Mål 2: Ökad återvinning	5
Mål 3: Minskad miljöbelastning	6
Mål 4: Kundfokus	6
Strategier för att uppfylla målen	6
Fortsatt planeringsprocess och uppföljning	6
Avfallshanteringens miljöpåverkan	7
Behovsbedömning	7
Ekonomi	7
Konsekvenser av avfallsplanens åtgärdsprogram	8
Kommunala styrmedel	8
Lokala föreskrifter om avfallshantering	8
Information och kommunikation	9
Taxa	9
Tillsyn	10
Organisation	10
Bilagor	
Bilaga 1 - Nulägesbeskrivning	11
Bilaga 2 - Strategier för att nå målen	18
Bilaga 3 - Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall	24
Bilaga 4 - Uppföljning av mål och åtgärder i föregående avfallsplan	26
Bilaga 5 - Nedlagda deponier	31
Bilaga 6 - Nationella mål och lagstiftning	36
Bilaga 7 - Sammanställning av kundenkät	39
Bilaga 8 - Utställning och remiss	47

Dokumentnamn	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Inledning

Avfallshanteringen i Sverige har utvecklats mycket under de senaste 10 åren. Nya lagar stiftas och nya tekniker utvecklas. Idag deponeras mindre än 1 % av hushållens avfall medan resten, över 99 %, återvinns eller förbränns. Den energi som bildas vid förbränning tas om hand och omvandlas till el och värme. Dock kvarstår stora utmaningar. Den totala mängden avfall ökar varje år och avfallets innehåll av farliga ämnen måste minskas.

Riksdagen har beslutat om en samlad miljöpolitik för ett hållbart Sverige. Det övergripande målet är att nästa generation ska få ta över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta. Generationsmålet ska vara vägledande för miljöarbetet på alla nivåer i samhället. Riksdagen har brutit ner målet i flera delmål, de så kallade miljömålen. Uppkomsten och hanteringen av avfall återfinns bland annat inom miljömålen God bebyggd miljö, Giftfri miljö samt Levande sjöar och vattendrag.

En viktig del i utvecklingen av avfallshanteringen i Sverige är att kommuner sätter upp mål och planerar sin verksamhet. Enligt miljöbalken ska varje kommun ha en avfallsplan. Planen ska ge en bild av dagens avfallshantering, vilka mängder som uppstår i kommunen och hur de tas omhand. Planen ska också ange riktningen för den framtida avfallshanteringen och de strategier som finns för att minska avfallets mängd och farlighet.

I ett samhälle som är i ständig förändring är det viktigt att kommunens avfallsplan är aktuell. Under 2015 fattade kommunstyrelsen beslut om att en ny avfallsplan ska arbetas fram. Den tidigare avfallsplanen antogs av kommunfullmäktige 2000.

Om Gnesta kommun

Gnesta kommun bildades 1992 och är därmed en ung kommun i hjärtat av Sörmland. Kommunen ligger ca 65 km sydväst om Stockholm vilket innebär att många arbetspendlar. Kommunen växer och vintertid bor cirka 10 900 personer medan det under sommaren är många fler tack vare alla fritidshus.

Kommunens yta är 610 km² och av kommunens invånare bor ca 65-70 % i någon av tätorterna Gnesta, Björnlunda, Stjärnhov och Laxne. Gnesta är en utpräglad småföretagarkommun med cirka 1 160 registrerade företag i en mängd olika branscher. Kommunen gränsar till Södertälje, Trosa, Nyköping, Flen, Strängnäs och Nykvarn.

Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Avfallshanteringen i Gnesta kommun

I Gnesta kommun samlas ca 1900 ton mat- och restavfall in från hushållen varje år. Det brännbara avfallet transporteras till kraftvärmeverk för produktion av fjärrvärme och elektricitet. Matavfallet förbehandlas på Tvetå i Södertälje kommun och transporteras därefter till Himmerfjärdsverket där det rötas. Genom rötningen framställs fordonsgas som sedan säljs i regionen. Restprodukten som blir kvar återanvänds i skogsbruket.

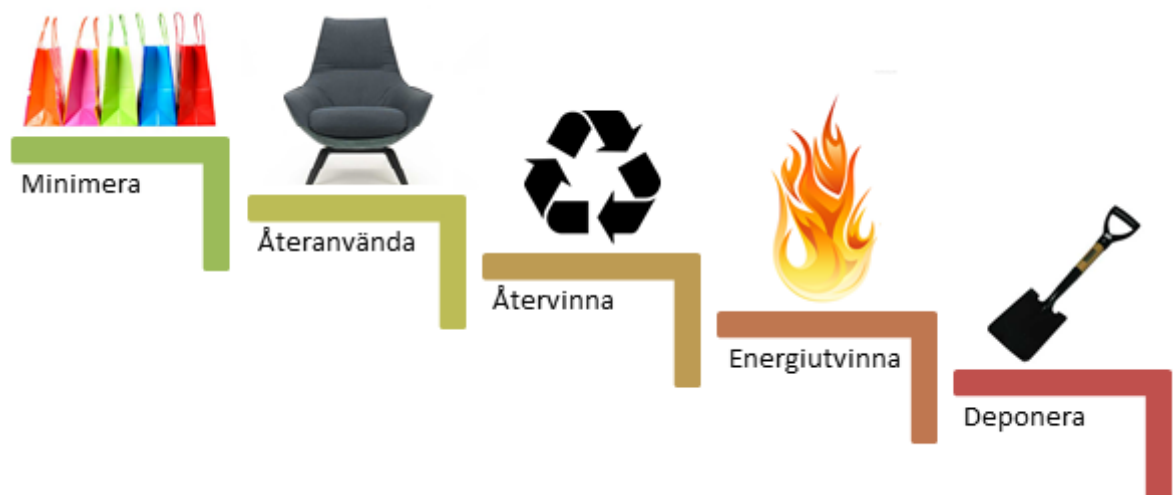
Insamling av hushållens grovavfall sker via Gnesta kommuns återvinningsgård. Den totala mängden grovavfall som samlas in varje år är strax under 3 000 ton. Farligt avfall samlas in via hämtning vid fastighet eller till återvinningsgården och varje år samlas totalt runt 150 ton farligt avfall in för behandling. Så mycket som möjligt återvinns eller används för energiframställning. Avfall som bedöms ska gå till deponi sorteras en extra gång på Tvetå avfallsanläggning. Det som verkligen inte går att förbränna eller materialåtervinna läggs på deponi.

Inom Gnesta kommun hämtas slam från cirka 3 100 privata avloppsanläggningar. Slammet hämtas med slamsugningsbil för vidare transport till Björnlunda eller Gnesta avloppsreningsverk för behandling. Näringen från behandlat slam återförs till jordbruket lokalt.

Förpackningsmaterial, tidningar, elavfall och batterier lyder under producentansvar och samlas in via fastighetsnära insamling (FNI), via Gnesta återvinningsgård eller 5 återvinningsstationer. Den totala mängden insamlade förpackningar och tidningar uppgår till 1200 ton årligen. Mängden insamlat elavfall uppgår till ca 230 ton årligen och batterier till ca 20 ton årligen.

Mål, strategier och åtgärder

Avfall är ett fokusområde inte bara i Sverige utan också internationellt. EU:s nuvarande avfallspolitik bygger på "avfallshierarkin". Det innebär att det anses viktigast att förebygga uppkomsten av avfall. Därefter kommer avfallshandling via återanvändning, återvinning och andra åtgärder för avfallshandling.

EU: avfallshierarki. Resursbushållningen ökar ju högre upp i trappan man går. Avfall ska i första hand minimeras, i andra hand återanvändas, i tredje hand återvinnas, i fjärde hand energiutvinnas och som sista alternativ deponeras.

Dokumentnamn	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

I Sverige är vi bra på att återvinna men samtidigt ökar konsumtionen, vilket gör att mer och mer avfall produceras. Varje år slänger vi svenskar nästan 500 kilo avfall per person. Sveriges nationella avfallsplan har sin utgångspunkt i EU:s avfallshierarki och beskriver nationella mål som berör kommunen och som ska beaktas i kommunens avfallsplan:

- återanvändning och materialåtervinning av textilavfall ska öka,
- insamling av elavfall ska öka,
- nedskräpning ska minska,
- matavfallet ska minska – matavfallsinsamlingen öka,
- alla bilar som skrotas ska lämnas in till auktoriserad bilskrotare och
- alla kommuner ska ha identifierat, inventerat och riskklassat alla nedlagda deponier.

Under de närmaste åren planerar Gnesta kommun att förbättra resurshushållningen inom ramen för avfallshanteringen. Insatser planeras för att minska avfallsmängderna samt öka insamlingen av sorterat avfall för materialåtervinning. Avfallsmängderna ökar i hela Europa och att vända den trenden är en stor utmaning men samtidigt nyckeln till en hållbar avfallshantering. Det finns även en stor potential att materialåtervinna mer av de resurser som idag skickas till förbränning, till exempel genom fastighetsnära sortering för både enfamiljshus och flerbostadshus.

Mål 1: Minskad avfallsmängd och ökad återanvändning

Hushåll och verksamheter ska bidra till att minska avfallsmängderna och öka återanvändningen. Det är viktigt att medvetenheten om förhållandet mellan konsumtion, avfallsmängd och resursförbrukning ökar och fler gör miljömedvetna val. Kunskapen om återanvändning ökar och resulterar i minskad avfallsmängd.

Delmål A: År 2025 ska mängden avfall från hushåll (per invånare) ha minskat jämfört med föregående år.

Delmål B: År 2025 ska matsvinn i den kommunala förvaltningen (skola och omsorg) ha minskat med 5 % från 2015 års nivå.

Etappmål: Minska med 0,5 % per år.

Mål 2: Ökad återvinning

Hushåll och verksamheter sorterar det avfall som uppstår så att det kan återvinnas på bästa sätt för en hållbar utveckling. Återvinning av material och näringsämnen från fosforfällor ökar.

Delmål A: År 2025 ska 65 % av avfallet lämnas till materialåtervinning (inkl. biologisk behandling).

Etappmål: Ska öka med minst 2 % per år.

Delmål B: År 2025 ska minst 55 % av den totala mängden matavfall från hushåll, restauranger och storkök samlas in separat och gå till biologisk återvinning.

Etappmål: Ska öka med minst 0,5 % per år.

Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Mål 3: Minskad miljöbelastning

Avfallens farlighet minskar och hanteringen av farligt avfall säkras. Miljöbelastningen av avfallshanteringsystemet minskar och kunskapen om hanteringen av farligt avfall ökar.

Delmål A: År 2025 ska farligt avfall inte förekomma i mat/restavfall.

Delmål B: År 2025 ska nedskräpning i stadsmiljö ha minskat jämfört med basåret 2015.

Delmål C: År 2025 ska nedskräpning utanför stadsmiljö ha minskat jämfört med basåret 2015.

Mål 4: Kundfokus

Insamlingsystem och information präglas av service och nytta för kommuninvånare och kund. Estetiskt tilltalande lösningar med god tillgänglighet, säkerhet och arbetsmiljö är viktiga beståndsdelar i systemet.

Delmål A - År 2025 ska 95 % av hushållen vara nöjda med insamlingen av avfall.

Etappmål: År 2020 ska 90 % vara nöjda.

Delmål B - År 2025 ska 95 % av hushållen vara nöjda med servicen på återvinningsgården.

Etappmål: År 2020 ska 90 % vara nöjda

Strategier för att nå målen

I bilaga 2 "Strategier för att nå målen" presenteras de åtgärder som kommunen skall vidta för att uppnå avfallsplanens mål. För varje åtgärd anges vilken nämnd som ansvarar för genomförande av åtgärden.

Fortsatt planeringsprocess och uppföljning

Avfallsplanen är ett verktyg för kommunen att anpassa avfallshanteringen i en långsiktigt hållbar riktning. Avfallsplanen fastställs av kommunfullmäktige och uppföljning och eventuell revidering ska ske regelbundet.

De mål och åtgärder som fastställts av kommunfullmäktige i avfallsplanen ska årligen följas upp och utfallet redovisas till Kommunstyrelsen senast i april månad. Varje aktör med ansvar för genomförande av åtaganden enligt avfallsplanen ska lämna underlag för den årliga uppföljningen till Kommunstyrelsen som sammanställer underlaget. En översyn av renhållningsordningen ska göras vart fjärde år och revidering ska ske vid behov.

Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Avfallshanteringens miljöpåverkan

Enligt 6 kap. 11 § miljöbalken (1998:808) ska en kommun som upprättar en avfallsplan göra en miljöbedömning om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planen så att en hållbar utveckling främjas. Miljöbedömningen ska dokumenteras i en miljökonsekvensbeskrivning. Kommunala avfallsplaner innehåller oftast mål och åtgärder som innebär förändringar och konsekvenser för miljön och berörs därför av denna lag. För att veta om en miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning krävs behöver en analys göras av om genomförandet av planen innebär betydande miljöpåverkan. Denna analys kallas för behovsbedömning.

Behovsbedömning

Analysen visar förändringar i struktur och faktainnehåll i planen jämfört med tidigare avfallsplan. Det är dock de planerade förändringarna, d.v.s. uppsatta mål och åtgärder som ska bedömas utifrån ett miljöperspektiv. Mål och åtgärder i den nya avfallsplanen bedöms inte ha en betydande miljöpåverkan. I förlängningen kan mål och åtgärder medföra positiva miljöeffekter såsom bättre resursutnyttjande av avfallet, ökad återvinning samt minskade utsläpp till mark och vatten.

I processen att identifiera åtgärdsområden och utarbeta mål och åtgärder har miljöaspekterna funnits med som ledstjärna. En positiv miljöpåverkan har eftersträvat. Inget av målen kommer att påverka verksamhetsriktningen inom avfallsanläggningarna, inte heller ange förutsättningar för kommande tillstånd, leda till byggnation av fler eller andra avfallsanläggningar. Åtgärdernas miljöpåverkan bedöms vara av enbart positiv karaktär.

Med anledning av ovanstående är bedömningen att Gnesta kommuns avfallsplan 2017-2025 inte omfattas av krav på miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning.

Ekonomi

Den kommunala avfallsverksamheten finansieras via avgifter och inte med skattemedel. Avgifterna regleras i renhållningstaxan som beslutas av kommunfullmäktige. Vilka tjänster som får finansieras av avfallstaxan styrs av lagstiftning, Miljöbalken 27 kap. Avgifterna i taxan ska finansiera insamling och behandling av hushållsavfall och därmed jämförligt avfall från verksamheter. Avgifterna ska även finansiera Gnesta återvinningsgård, planering, utredning, kundtjänst och administration.

Avgifter på nya produkter och förpackningar finansierar insamling, via bestämda insamlingsplatser, och behandling av avfall som omfattas av producentansvar. Exempel på bestämda insamlingsplatser är återvinningsstationer för förpackningar och tidningar.

Insamling och behandling av övrigt avfall, industriavfall med mera, finansieras av de avgifter som företag och verksamheter betalar till de entreprenörer som de själva väljer för att omhänderta avfallet. Verksamhetsavfall omfattas inte av det kommunala ansvaret.

Andra ekonomiska styrmedel än de kommunala är skatt på avfall som deponeras, pant på returflaskor, skrotningspremier för bilar, producentansvarets förpackningsavgifter samt avgifter på batterier. Sådana avgifter och pantsystem är i huvudsak lagreglerade.

Dokumentnamn	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Konsekvenser av avfallsplanens åtgärdsprogram

Kostnaderna för avfallshantering ökar genom de åtgärder som behövs för att nå uppställda lokala och nationella mål. Den största kostnaden är förknippad med:

- Sluttäckning av den nedlagda deponin på Korslöt avfallsanläggning. Kostnaden fördelas över flera år framöver. För detta finns det i dagsläget tillräckligt med reserverade medel.

Till andra åtgärder som medför kostnader, som inte bedöms rymmas inom den ordinarie budgeten för ansvarig verksamhet, hör:

- Åtgärder vid nedlagda deponier, vilket gäller både Kommunstyrelsen och privata företag eller markägare beroende på vad ansvarsutredningen och kartläggningen av risker visar,

- Informationsinsatser där Kommunstyrelsen eller Samhällsbyggnadsnämnden är ansvariga; förebyggande av avfall, minimering av matsvinn, miljönytta med matavfallsinsamling, minimering av farligt avfall, information och mätning av nedskräpning samt kundundersökning.

- Införande av fastighetnära insamling. Enligt åtgärdsplanen ska fastighetnära insamling enbart utredas. Själva utredningen bedöms rymmas inom ordinarie budget. Skulle det resultera i ett beslut om att införa fastighetsnära insamling skulle ytterligare medel sannorlikt krävas och då främst vid införandet.

För att genomföra åtagande enligt avfallsplanen kommer avfallstaxan med största sannolikhet att behöva höjas.

Genomförandet av åtgärderna i avfallsplanens åtgärdsprogram förutsätter engagemang från flera olika delar av kommunens organisation. Tekniska verksamheten måste vara aktiv i arbetet som beställare, utvecklare och genomförande. Inom förvaltningen kommer arbetet med avfallsplanens åtgärdsprogram kräva en fortsatt dialog om ansvarsfördelning och roller. Genomförande av de åtgärder som är nödvändiga för att uppnå avfallsplanens mål förutsätter ökade resurser för tekniska verksamheten för bland annat information, uppföljning, utveckling av avfallshantering och kvalitetssäkring.

Kommunala styrmedel

I följande kapitel beskrivs de styrmedel som kommunen kan nyttja för att avfallsplanens mål ska kunna nås.

Lokala föreskrifter om avfallshantering

I Renhållningsordningen ingår kommunens lokala föreskrifter om avfallshantering. Föreskrifterna innehåller de kommunala bestämmelserna om avfallshantering. Föreskrifter om avfallshantering är ett verktyg för att styra hanteringen av hushållsavfall och en rättslig grund i det dagliga arbetet och vid tvister. Här kan exempelvis fastighetsinnehavare och verksamhetsutövare se vilka skyldigheter och vilket ansvar som vilar på olika aktörer. Föreskrifterna utgör komplement till gällande lagstiftning på området. I föreskrifterna anges exempelvis att matavfall ska sorteras och lämnas skilt från annat avfall.

Dokumentnamn	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Information och kommunikation

Information och kommunikation är viktiga verktyg i arbetet med hållbar utveckling och kvalitativt bra avfallshantering. I arbetet med förebyggande av avfall och återanvändning är information ett kostnadseffektivt sätt bland andra att nå målen. Kommunen har också ett lagstadgat ansvar för information om både sådant avfall som omfattas av kommunalt renhållningsansvar och producentansvar.

Traditionellt har kommunikation inom avfallshanteringen inte utvecklats till ett strategiskt styrmedel. Avfallsfrågorna präglas av att hushåll och verksamheter ska engagera sig i hanteringen och samtidigt betala för att bli av med avfallet, vilket gör att de traditionella kanalerna kan vara svåra att använda. För att nå ut med information om resurseffektiv hantering av avfall behövs tydlig kommunikation som bygger på en helhetssyn om hållbar utveckling.

I kommunens informationsblad, vilken skickas ut till kommuninvånare ca 5 gånger per år, finns möjlighet att skriva om aktuell information inom avfallsområdet. Enligt de lokala föreskrifterna är fastighetsrättsinnehavare och nyttjanderättshavare skyldiga att informera den eller de som bor eller är verksamma i fastigheten om gällande regler för avfallshantering. Information finns även tillgänglig på kommunens webbplats och sociala medier. Synpunkter från kommuninvånare tas emot och bearbetas främst av kommunens tekniska kundtjänst.

Varje år delas en almanacka ut gratis till samtliga hushåll i kommunen. I almanackan finns information om bland annat inkörningsveckor för sophämtning, hur avfallet ska sorteras samt återvinningsgårdens öppettider.

Taxa

För renhållningstaxan gäller självkostnadsprincipen som innebär att kommunen inte får ta ut högre avgift för hantering av hushållsavfall än vad verksamheten kostar. I lagstiftningen finns dock utrymme för att använda ekonomisk styrning inom kollektivet för att främja återanvändning, återvinning eller annan miljöanpassad hantering. Det innebär att kostnaden för enskilda tjänster inte behöver följa självkostnadsprincipen. Taxan är därmed ett viktigt styrmedel i utvecklingen mot en hållbar avfallshantering.

Taxan för hushållsavfall är uppdelad på en fast grundavgift och en rörlig hämtningsavgift. Grundavgiften är en årlig avgift som ska betalas både av permanent- och fritidsboende i kommunen. Grundavgiften ska bidra till att finansiera kostnader för drift av återvinningsgården samt behandling av avfall som lämnas på återvinningsgården, insamling och behandling av grovavfall, farligt avfall och batterier samt kostnader för kundtjänst, avfallsplanering, utveckling och information.

Rörlig hämtningsavgift är en årlig avgift som ska täcka kostnader för insamling och behandling av mat- och restavfall. Nivån på den rörliga avgiften avgörs av kundens val av behållarstorlek och hämtningsintervall.

Dokumentnamn	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Tillsyn

Gnesta kommun är genom Samhällsbyggnadsnämnden tillsynsmyndighet över avfallshanteringen enligt Miljöbalken. Nämnden har tillsyn över kommunens avfallshantering samt anmälningspliktiga avfallsanläggningar i kommunen, så kallade miljöfarliga verksamheter. Nämnden har även tillsyn över de avfallstransporter som sker inom kommunen.

Vad gäller gränsöverskridande avfallstransporter har kommunen och Länsstyrelsen ett delat tillsynsansvar. Kommunen ansvarar även för tillsyn över hur den kommunala renhållningsskyldigheten samt insamling av producentansvarsavfall uppfylls lokalt.

Den operativa tillsynen utövas av miljöenheten. Tillståndsgivande myndighet är Länsstyrelsen i Uppsala län. Tillsynsvägläggande inom området är Länsstyrelsen i Södermanlands län och Naturvårdsverket. Beskrivning över tillståndspliktiga och anmälningspliktiga avfallsanläggningar finns i Bilaga 3.

Nämndens tillsyn inriktar sig på hur yrkesmässiga verksamheter hanterar sitt avfall. Områden som granskas är bl.a. hur sortering sker, att förvaring av farligt avfall sker på ett betryggande sätt, att företagen jobbar med att minska uppkomsten av avfall samt att verksamheterna sköter de journaler och anteckningar som krävs för att visa hur de hanterar sitt avfall. Kontroll av transportdokumentation vid transporter av farligt avfall sker också.

Nämnden tar emot klagomål om nedskräpning och har tillsyn över vidare hantering av ärendet. Det är inte alltid möjligt att få tag i den som har skräpat ned. Vid flera tillfällen är det kommunen som ser till att avfallet tas omhand.

Brott mot Miljöbalken, t ex olovlig dumpning av avfall på icke godkänd mottagningsplats ska åtalansmäljas till polisen. Det finns speciella miljöpoliserna som utreder miljöbrott. Åklagarmyndigheten utreder brott, väcker åtal och framträder i domstol. Miljöbrott hanteras parallellt med miljöenhetens verksamhet.

För tillsynen finns en behovsutredning framtagen som redogör för tillsynsbehovet. Utifrån behovsutredningen och tillgängliga resurser tas en tillsynsplan fram varje år. Där framgår vilka tillsynsinsatser som kommer att genomföras. Samhällsbyggnadsnämnden har i tillsynsplanen möjlighet att prioritera insatser för att bidra till att avfallsplanens mål uppnås.

Organisation

Kommunstyrelsen är huvudman för avfallshanteringen i Gnesta kommun. Enligt miljöbalken 15 kap 8 § sträcker sig det kommunala renhållningsansvaret till insamling och behandling av hushållsavfall och därmed jämförbart avfall. Ansvaret omfattar inte sådant som undantagits genom föreskrifter om producentansvar som meddelats med stöd av 15 kap 6 §. Tekniska verksamheten, som svarar under Kommunstyrelsen, är verkställande med övergripande ansvar för avfallshantering och avfallsplanering. Tekniska verksamheten utgör även beställare av de avfallstjänster som krävs för att fullgöra kommunens ansvar. Alla avfallstjänster upphandlas enligt Lagen om offentlig upphandling (LOU) och upphandlingar sker ofta i samarbete med Trosa kommun. Gnesta kommun är medlem i branschorganisationen Avfall Sverige.

Dokumentnamn	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

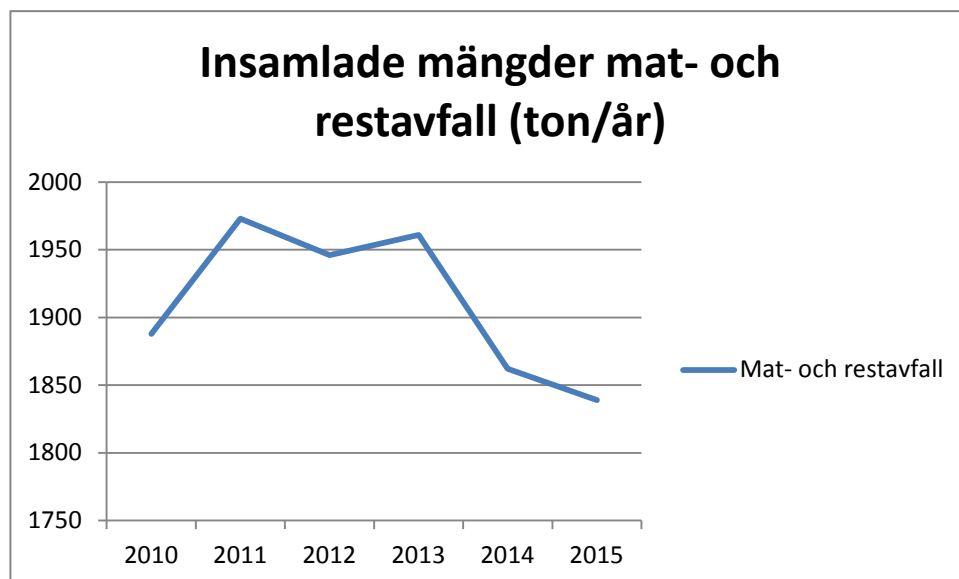
Bilaga 1 - Nulägesbeskrivning

Gnesta är en växande kommun och med cirka 10 900 invånare fördelat på 4 500 hushåll. Sommartid är det många fler tack vare alla fritidshus. Prognoser pekar mot att Gnesta år 2020 har en befolkning på cirka 12 000 personer. Boendeformerna är fördelade så att 30 % av hushållen bor i flerbostadshus och 70 % bor i småhus. Av kommunens invånare bor ca 65-70 % i någon av tätorterna Gnesta, Björnlunda, Stjärnhov och Laxne.

Som avfallslämnare ansvarar man för att sortera avfallet enligt reglerna i kommunens renhållningsföreskrifter samt att sortera det avfall som regleras under förordningen om producentansvar som till exempel förpackningar och tidningar. Förutom ansvaret att sortera, samla in och behandla finns allmänna hänsynsregler i Miljöbalken (2 kap) som gäller för både enskilda hushåll och verksamheter. En av reglerna, den så kallade produktvalsprincipen, uppmanar till att undvika att använda eller sälja produkter som kan medföra risker för människors hälsa och miljö, om de kan ersättas av mindre farliga produkter. Insamling och transport av hushållsavfall under producentansvar ombesörjs dels av hushållen själva via återvinningsstationer (5 st) och återvinningscentral (1 st) och dels av egna valda entreprenörer hos främst verksamheter och flerfamiljshus.

Mat- och restavfall

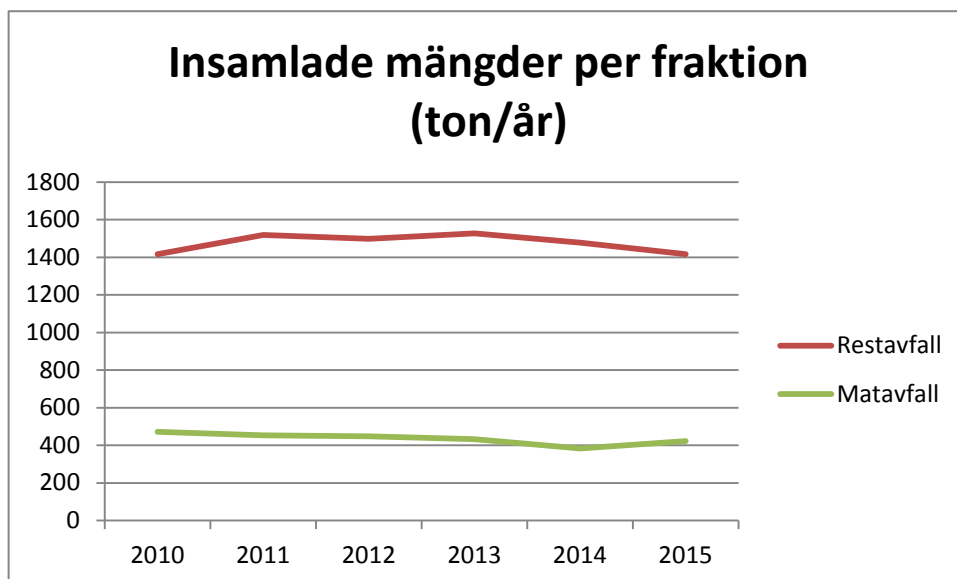
Mat- och restavfall består av en brännbar fraktion och fraktionen matavfall. I Gnesta kommun samlas varje år mellan 1 830 - 1 970 ton mat- och restavfall in av upphandlade entreprenörer.

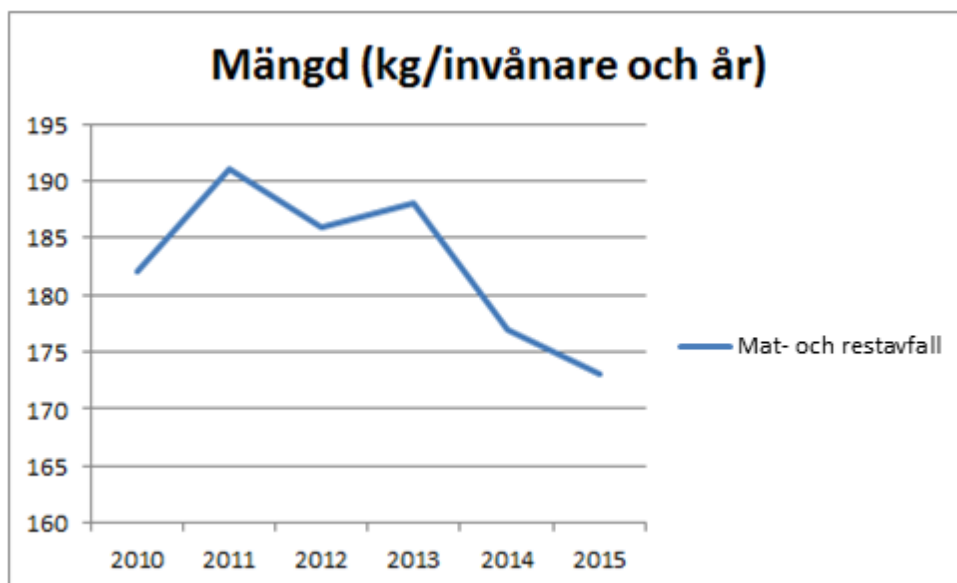
Mängden mat- och restavfall i Gnesta kommun kan jämföras med den nationella siffran på 2,2 miljoner ton insamlat mat- och restavfall per år. Om man räknar med att Sverige har ett invånarantal på runt 9,4 miljoner innebär det att Gnesta kommun ger upphov till 0,09 % av Sveriges mat- och restavfall medan vi utgör 0,11 % av befolkningen. Gnesta kommun ligger därmed under riksgenomsnittet när det gäller genererad avfallsmängd.

Dokumentnamn	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

När det gäller fraktionerna mat- och restavfall har mängderna varierat mellan 1400-1530 ton restavfall och 380-475 ton matavfall.

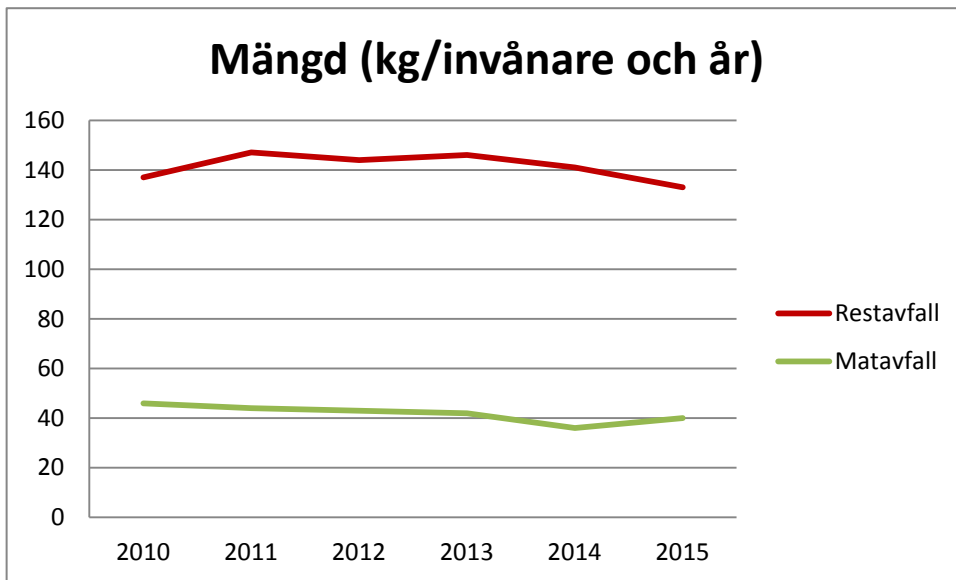

Mängden insamlat mat- och restavfall per person och år har minskat i Gnesta kommun mellan åren 2010 och 2015.

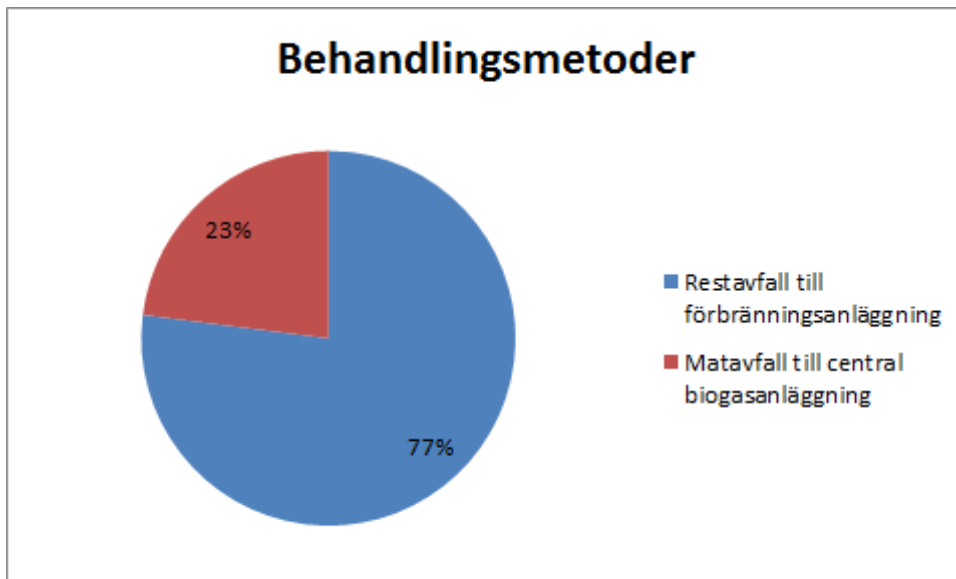

Dokumentnamn	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Mängden insamlat mat- och restavfall per person och år mellan 2010 och 2015.

I Sverige har ungefär 60 % av landets kommuner infört separat insamling av matavfall och Gnesta kommun införde obligatorisk insamling av matavfall år 2001. Det brännbara avfallet transporteras till kraftvärmeverk för produktion av fjärrvärme och elektricitet. Matavfallet förbehandlas på Tvetå och transporteras därefter till Himmerfjärdsverket där det rötas. Genom rötningen framställs fordonsgas som sedan säljs i regionen. Restprodukten som blir kvar återanvänds i skogsbruket. Den nationella siffran för insamling och behandling av matavfall ligger på 15 % av allt mat- och restavfall. I Gnesta behandlades under 2015 23 % av det insamlade matavfallet biologiskt medan resterande 77 % energiåtervanns.

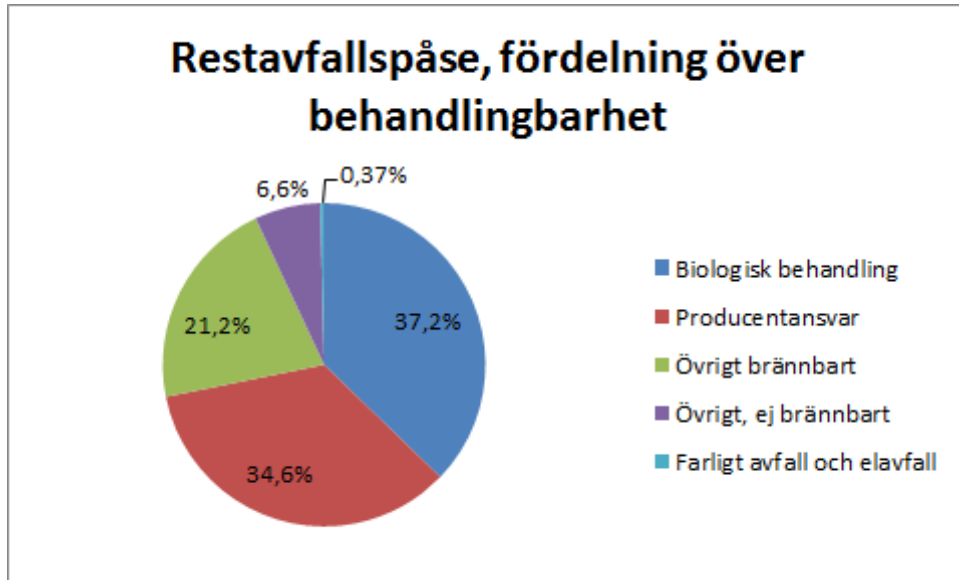

Dokumentnamn	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Plockanalys 2015

Gnesta kommun genomförde 2015 en plockanalys på mat- och restavfall från flerbostadshus och villor. Avsikten var att undersöka renhetsgraden hos det utsorterade hushållsavfallet och både den organiska och den brännbara fraktionen analyserades.

I restavfallet visar analysen att det fanns mest matavfall med 35 %. Producentansvarsmaterialet stod för 34,6 % och farligt avfall och elavfall utgjorde 0,37 %.

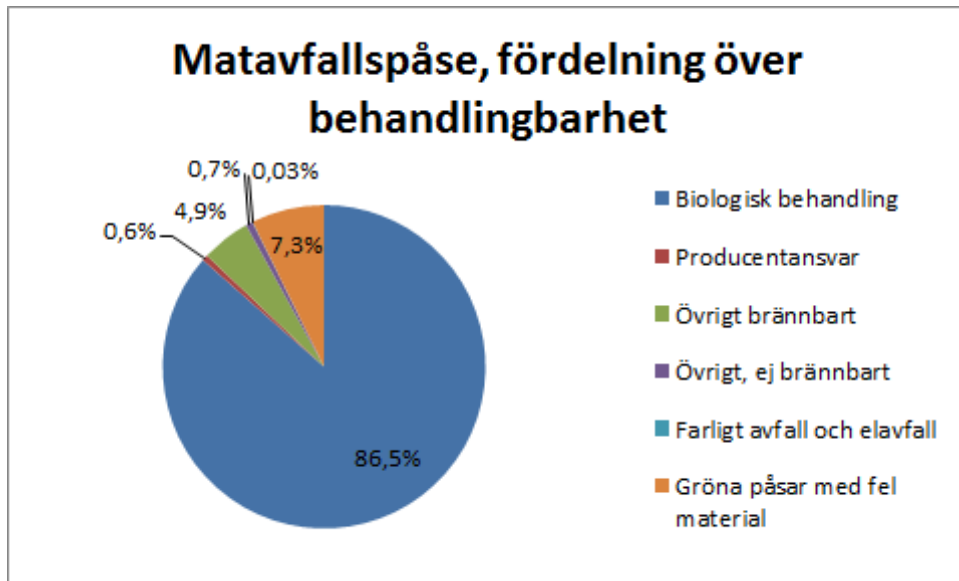

I matavfallsanalysen utgjorde 86,5 % matavfall inkl. oöppnade- och öppnade matförpackningar och trädgårdsavfall.

I fraktionen Gröna påsar med fel material sorterades de påsar in som innehöll mer än 50 % felaktigt material viktmissigt sett. Genomgående var det också så att de felaktigt sorterade gröna påsarna innehöll väldigt lite matavfall. Resultatet blev 7,3 %.

Producentansvarsmaterialet blir relativt litet då innehållet i felaktigt sorterat material inte kommer med i detta. Resultatet visar innehållet av producentansvarsmaterial i den ”rena” maten och utgjorde 0,7 %. Farligt avfall och elavfall plockades dock ur allt material och utgjorde då 0,03 %.

Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

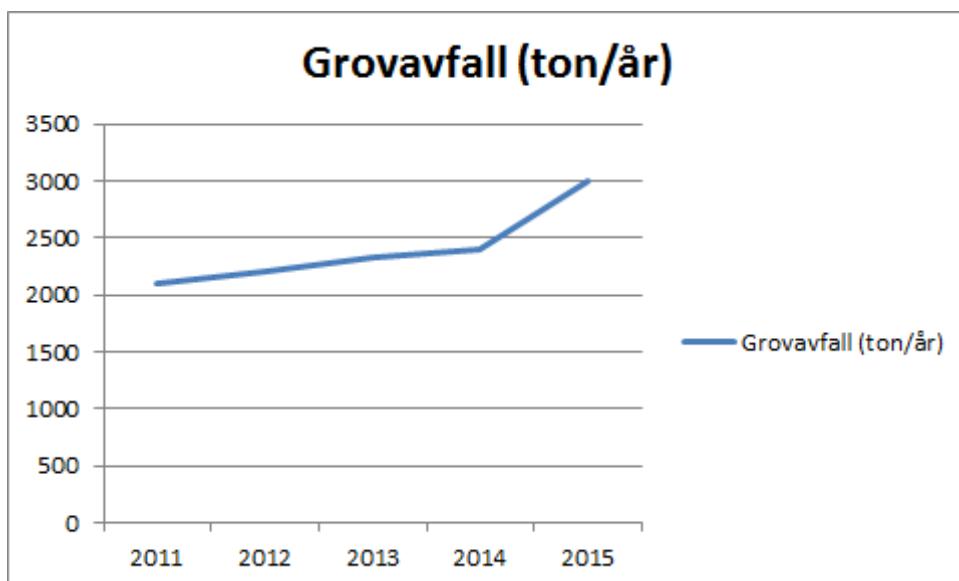

Grovavfall

Grovavfall är hushållsavfall som är för stort för att rymmas bland hushållssoporna eller avfall som inte är lämpligt att förbränna eller röta. Hit hör till exempel trasiga möbler, metallskrot, trasigt porslin och keramik och trädgårdsavfall. Insamlingen av hushållens grovavfall sker via Gnesta kommuns återvinningsgård där hushållen kan lämna sitt avfall.

Hushållen kan även beställa hämtning av grovavfall mot en avgift. Förutom insamling av grovavfallet till återvinningsgård kan hushållen lämna vissa uttjänta varor som till exempel kläder och möbler till olika organisationers och företags insamlingsverksamheter.

Från 2011 har mängden grovavfall som samlas in på återvinningsgården i Gnesta kommun ökat stadigt. Under 2015 samlades ca 3000 ton grovavfall in.

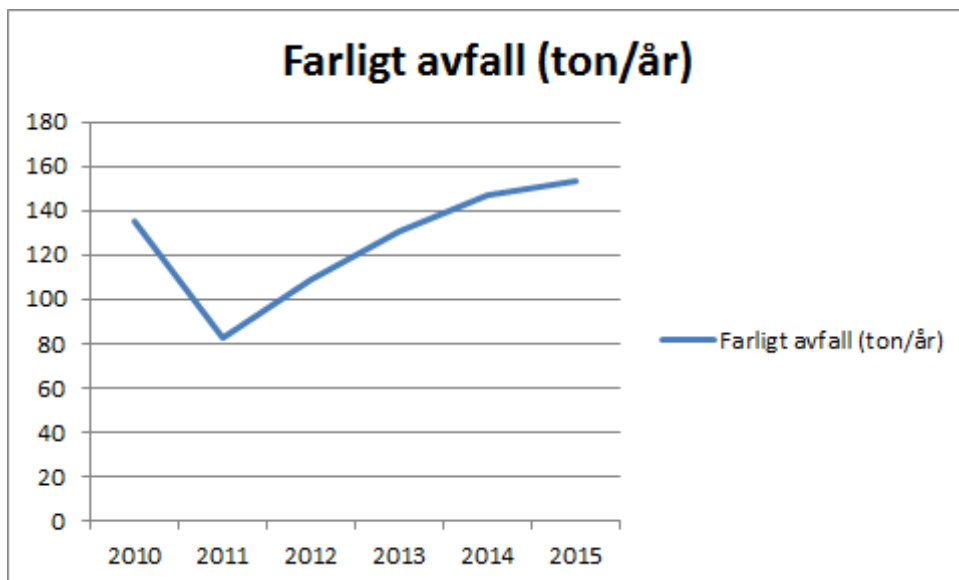
Dokumentnamn	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Mängden grovavfall i Gnesta kommun kan jämföras med den nationella siffran på 1,8 miljoner ton insamlat grovavfall per år. Om man räknar med att Sverige har ett invånarantal på runt 9,4 miljoner innebär det att Gnesta kommun ger upphov till 0,13 % av Sveriges grovavfall medan vi utgör 0,11 % av befolkningen. Gnesta kommun ligger därmed något över riksgenomsnittet när det gäller genererad avfallsmängd.

Farligt avfall

I Gnesta kommun finns möjligheten till fastighetsnära hämtning av mindre volymer farligt avfall. Villahushåll har en röd box i vilken man till exempel samlar gamla batterier, glödlampor och kemikalier. Den röda boxen töms vid den egna fastigheten. Hyresfastigheter och bostadsrättsföreningar har ofta ett FA-skåp med boxar för batterier, elskrot och lampor. Det finns även möjlighet att lämna farligt avfall till Gnesta återvinningsgård.

Det farliga avfallet går sedan till återvinning, förbränning eller till deponi. Mängderna mottaget farligt avfall har ökat sedan 2011.

Mängden farligt avfall i Gnesta kommun kan jämföras med den nationella siffran på 75 240 ton insamlat farligt avfall per år. Om man räknar med att Sverige har ett invånarantal på runt 9,4 miljoner innebär det att Gnesta kommun ger upphov till 0,20 % av Sveriges farliga avfall medan vi utgör 0,11 % av befolkningen. Gnesta kommun ligger därmed över riksgenomsnittet när det gäller genererad avfallsmängd.

Slam

Inom kommunen hämtas slam från ca 3 100 privata avloppsanläggningar, till exempel trekammarbrunnar och slutna tankar. Mängden slam som hämtas varierar mellan 8 000 - 9 700 ton årligen. Slammet hämtas med slamsugningsbil för vidare transport till Gnesta eller Björnlunda avloppsreningsverk för behandling. På avloppsreningsverken behandlas det hämtade slammet tillsammans med slam från det kommunala avloppsvattnet. Slammet återförs till lokala lantbrukare.

Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Latrin

Årligen hämtas ca 4-5 ton latrin inom kommunen. Latrin hämtas i tunnor som kommunen tillhandahåller. Latrintunnorna körs sedan till en lagringsplats i Trosa kommun där de sedan töms genom slamsugning. Latrin transporteras sedan till Kungliga Stockholm Vatten.

Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Bilaga 2 - Strategier för att nå målen

	Mätbara mål	Åtgärd	Ansvar	Årtal	
Mål 1: Minskad avfallsmängd och ökad åter- användning	<u>Delmål A:</u> År 2025 ska mängden avfall från hushåll (per invånare) ha minskat jämfört med föregående år.	Information till kommuninvånare, fastighetsägare, företagare och turister gällande förebyggande av avfall, t.ex. information på webbplats eller i kommunens infoamtionsblad	Kommun- styrelsen	Konti- nuerligt	
		Särskild informationskampanj om miljönyttan med avfallsminimering/förebyggande av avfall	Kommun- styrelsen	2017, 2021, 2024	
	Med avfall menas kärll- och matavfall, farligt avfall, grovavfall och avfall som omfattas av producent- ansvar för förpackningar och elavfall. Slam från enskilda avlopp ingår inte.	Information till kommuninvånare, fastighetsägare, företagare och turister gällande kommunens insamlingssystem, AVG och AVS	Kommun- styrelsen	Konti- nuerligt	
		Utredning av miljöstyrande avfallstaxa	Kommun- styrelsen	När revidering av taxan är aktuell	
		Krav ställs på minskade avfallsmängder i samband med inköp och upphandling	Kommun- styrelsen	Konti- nuerligt	
		<u>Indikatorer:</u> Kg hushållsavfall per invånare/ år	Utredning av utökade öppettider på återvinningsgården	Kommun- styrelsen	2018
		Kg grovavfall per invånare/år	Utredning av behovet av tydliggörande av sorteringen på återvinningsgården	Kommun- styrelsen	2018
			Utredning av möjligheter till samarbete med frivilligorganisationer för återbrukslösning på återvinningsgården	Kommun- styrelsen	2018
			Utredning av fastighetsnära insamling	Kommun- styrelsen	2020

Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

	<p><u>Delmål B:</u> År 2025 ska matsvinn i den kommunala förvaltningen (skola och omsorg) ha minskat med 5 % från 2015 års nivå.</p> <p><u>Etappmål:</u> Minska med 0,5 % per år.</p> <p><u>Indikatorer:</u> Antal kärl, storleken på kärl och hämtningsfrekvens per verksamhet</p>	<p>Kartläggning, information, planering och aktiviteter i verksamheterna för att minska matsvinnet inom skola och omsorg</p>	<p>Kommunstyrelsen, Vuxen- och omsorgsnämnden, Barn- och utbildningsnämnden</p>	<p>2017, 2021</p>
--	---	--	---	-----------------------

Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

	Mätbara mål	Åtgärd	Ansvar	Årtal
Mål 2: Ökad återvinning	<p><u>Delmål A:</u> År 2025 ska 65 % av avfallet lämnas till materialåtervinning (inkl. biologisk behandling).</p> <p><u>Etappmål:</u> Ska öka med minst 2 % per år.</p> <p><u>Indikatorer:</u> Andel av avfallet (%) som lämnas till materialåtervinning (inkl. biologisk behandling)</p> <p>Andelen förpacknings- och tidningsmaterial i kärlavfall</p>	Uppdaterad information på webbplats och i broschyrer om avfallshantering och återvinning	Kommunstyrelsen	2017
		Årligt utskick samt utskick till ny abonnenter	Kommunstyrelsen	Kontinuerligt
		Plockanalyser i syfte att få underlag för fortsatt arbete med att öka materialåtervinningen	Kommunstyrelsen	2017, 2019, 2021, 2023, 2025
		Inventering av kommunens lokaler i syfte att utreda behov av åtgärder för källsortering	Kommunstyrelsen	2019
		Uppdaterad information om kompostering på kommunens webbplats	Samhällsbyggnadsnämnden	2018
		Utredning av fastighetsnära insamling	Kommunstyrelsen	2020
		Särskild informationskampanj om matavfallsinsamling med fokus på miljönyttan med sortering	Kommunstyrelsen	2020
		Studiebesök på ÅVG av skolor och förskolor	Kommunstyrelsen, Barn- och utbildningsnämnden	Kontinuerligt

Dokumentnamn	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

<p><u>Delmål B:</u> År 2025 ska minst 55 % av den totala mängden matavfall från hushåll, restauranger och storkök samlas in separat och gå till biologisk återvinning.</p> <p><u>Etappmål:</u> Ska öka med minst 0,5 % per år.</p> <p><u>Indikatorer:</u> Kg matavfall från hushåll, restauranger och storkök</p>	<p>Plockanalys i syfte att få underlag för fortsatt arbete med att</p> <p>a) minimera matavfallet från hushåll, restauranger och storkök,</p> <p>b) minimera mängden matavfall som kastas i det brännbara restavfallet.</p>	Kommunstyrelsen	2017, 2019, 2021, 2023, 2025
	<p>Särskild informationskampanj till restauranger och caféer om matavfallsinsamling med fokus på miljönyttan med sortering</p>	Kommunstyrelsen	2020

Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

	Mätbara mål	Åtgärd	Ansvar	Årtal
Mål 3: Minskad miljö- belastning	<u>Delmål A:</u> År 2025 ska farligt avfall inte förekomma i mat/restavfall.	Plockanalys i syfte att få underlag för fortsatt arbete med att minimera förekomsten av farligt avfall i mat/restavfall.	Kommunstyrelsen	2017, 2019, 2021, 2023, 2025
	<u>Indikatorer:</u> Andel i %, plockanalys, kg insamlat farligt avfall per invånare	Information om hantering och bortskaffning av farligt avfall tas fram och ges vid tillsynsbesök.	Samhällsbyggnadsnämnden	2018
		Information om produktvalsprincipen tas fram och ges vid tillsynsbesök.	Samhällsbyggnadsnämnden	2020
		Utredning av utökade öppettider på återvinningsgården	Kommunstyrelsen	2018
		Informationskampanj för minimerande av farligt avfall	Kommunstyrelsen	2018
	<u>Delmål B och C:</u> År 2025 ska nedskräpning inom och utom stadsmiljö ha minskat jämfört med basåret 2015.	Anordnande av eller medverkande i skräpplockardagar samt tillhörande informationskampanj	Kommunstyrelsen	Årligen
<u>Indikatorer:</u> Antal nedskräpningsärenden utanför stadsmiljö (kundtjänsten och miljöenheten)				

Dokumentnamn	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

	Mätbara mål	Åtgärd	Ansvar	Årtal
Mål 4: Kundfokus	<p>Delmål A: År 2025 ska 95 % av hushållen vara nöjda med insamlingen av avfall.</p> <p><u>Etappmål:</u> År 2021 ska 90 % vara nöjda.</p> <p><u>Indikatorer:</u> Andel % nöjda i kundenkät</p>	Undersökning av kundnöjdheten	Kommunstyrelsen	2018, 2021, 2024
		Utredning av fastighetsnära insamling	Kommunstyrelsen	2020
		Utredning av behovsanpassad hämtning av mat- och restavfall.	Kommunstyrelsen	2020
	<p>Delmål B - År 2025 ska 95 % av hushållen vara nöjda med servicen på återvinningsgården</p> <p><u>Etappmål:</u> År 2021 ska 90 % vara nöjda.</p> <p><u>Indikatorer:</u> Andel % nöjda i kundenkät</p>	Undersökning av kundnöjdheten	Kommunstyrelsen	2018, 2021, 2024
		Utredning av utökade öppettider på återvinningsgården	Kommunstyrelsen	2018
		Utredning av behovet av tydliggörande av sorteringen på återvinningsgården	Kommunstyrelsen	2018

Dokumentnamn	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Bilaga 3 - Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall

Gnesta återvinningsgård

Samtligt avfall som uppstår i kommunen behandlas på anläggningar i andra kommuner. I Gnesta kommun finns en anläggning för mellanlagring av avfall och det är Gnesta återvinningsgård. Återvinningsgården bemannas av kommunens egen personal och har öppet 5-6 dagar i veckan beroende på årstid. Vid återvinningsgården sorteras grovavfallet i fraktionerna metall, plast och frigolit, möbler, krossbart material, tryckimpregnerat virke, obrännbart, trä, textil och trädgårdsavfall. De olika fraktionerna transporteras sedan vidare för behandling i andra kommuner. Även farligt avfall och material med producentansvar kan lämnas vid återvinningsgården. Verksamhetsavfall tas enbart emot i mindre mängder och då begränsade avfallsfraktioner. På Återvinningsgården hanteras årligen cirka 3 000 ton avfall.

Gnesta återvinningsgård ligger belägen på Vackerby industriväg 11 och är en så kallad C-klassad verksamhet enligt Miljöprövningsförordningen (2013:251). Att verksamheten är C-klassad innebär att den är anmälningspliktig till kommunens miljöenhet och att det även är de som har tillsynsansvaret. Gällande SNI-kod enligt Miljöprövningsförordningen (2013:251) är 90.60. En tillståndsansökan är under 2016 inlämnad till Länsstyrelsen. Erhålls tillstånd är verksamheten en så kallad B-klassad verksamhet och Länsstyrelsen tar därmed över tillsynsansvaret. Syftet med ansökan är att kunna mellanlagra större mängder avfall och därmed minska antalet tunga transporter. Syftet är inte att kunna ta emot större mängder eller fler typer av fraktioner. Ett tillstånd skulle innebära att verksamheten får SNI-kod 90.40 och 90.50. Om ett tillstånd erhålls eller inte har ingen betydelse för avfallsplanens mål eller strategier för att nå målen.

Förpacknings- och tidningsinsamlingen

Via återvinningscentraler och återvinningsstationer samlas olika förpackningar, tidningar och småbatterier med mera in för återvinning. I och med att det föreligger ett producentansvar för returpapper och förpackningar, har kommunen formellt ingen skyldighet att driva återvinningsstationer, där behållare för dessa avfallsfraktioner idag är uppställda. Det ligger dock i kommunens intresse att insamlingen och återvinningen fungerar så bra som möjligt och att återvinningsstationerna sköts på ett riktigt sätt. Det finns totalt 6 stycken återvinningsstationer som Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) tillhandahåller. En av dessa stationer finns på återvinningsgården, medan de 5 andra finns i tätorterna Gnesta, Björnlunda, Stjärnhov och Laxne. I figur 1 visas översiktligt placering av nuvarande återvinningsgård och återvinningsstationer. På Förpacknings- och tidningsinsamlingens webbplats www.ftiab.se finns aktuella adresser till alla återvinningsstationerna.

Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Figur 1. Översiktlig placering av Gnesta återvinningsgård samt FTI:s återvinningsstationer placerade i kommunen. Återvinningsgården är markerad med röda markörer och återvinningsstationerna med svarta markörer.

Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Bilaga 4- Uppföljning av mål och åtgärder i föregående avfallsplan

I avfallsplanen för perioden 2000-2016 är indelade i övergripande miljömål, resursmål samt övriga mål. Målen har inte utformats så att de är uppföljningsbara. Det går endast att avgöra om kommunen har arbetat i rätt riktning och med syftet att uppfylla de övergripande målen.

Miljömål		
Beskrivning	Delmål	Uppfyllt
<p>Avfallets farlighet ska minska och dess negativa miljö- och hälsopåverkande effekter ska minimeras. Den vägledande principen ska vara att miljöbelastningen begränsas till vad naturen långsiktigt tål och att använda material återförs i naturliga kretslopp.</p>	<p>Användning av skadliga kemiska produkter ska minska kraftigt. De kemikalier och övrigt farligt avfall som är i omlopp i samhället ska uteslutande kanaliseras till godkända behandlingsanläggningar.</p>	<p>Delvis uppfyllt.</p> <p>De insamlade mängderna farligt avfall har ökat stadigt sedan 2011 (se bilaga 1). Anledningen till att mängderna har ökat kan vara en kombination av flera saker. En anledning kan vara att mängderna farligt avfall generellt har ökat i samhället och därmed även avfallsmängden. En annan orsak, vilket i så fall är positivt, kan vara att medborgarna är mer medvetna om vad som klassas som farligt avfall och sorterar ut detta istället för att slänga det bland det brännbara avfallet.</p>
	<p>De metoder som ger minst miljöstörningar ska väljas vid avfallsbehandling</p>	<p>Uppfyllt.</p> <p>Vilka metoder som ska anses bidra till minst miljöstörningar är diskutabelt och bästa metoden varierar utifrån de kommunala förutsättningarna. Gnesta kommun använder sig av flera behandlingsmetoder beroende på typ av avfall och återanvänder material i den utsträckning det är tekniskt och ekonomiskt möjligt.</p>
Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Resursmål		
Beskrivning	Delmål	Uppfyllt
<p>Avfallsmängden ska minska och avfallets material- och energiresurser tillvaratas så långt det är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt.</p>	<p>Största möjliga återvinning och återanvändning ska eftersträvas.</p>	<p>Delvis uppfyllt. Idag deponeras mindre än 1 % av hushållens avfall medan resten, över 99 %, återvinns eller förbränns. Dock ökar avfallsmängderna stadigt.</p>
	<p>Behandlingsmetoder som innebär uthålligt resursutnyttjande ska väljas.</p>	<p>Delvis uppfyllt. Vilka metoder som ska anses uthålligt resursutnyttjande är diskutabelt. Gnesta kommun använder sig av flera behandlingsmetoder beroende på typ av avfall och återanvänder material i den utsträckning det är tekniskt och ekonomiskt möjligt. En del av avfallet deponeras dock vilket inte kan anses vara ett uthålligt resursutnyttjande.</p>
	<p>De deponieresurser som är tillgängliga ska utnyttjas så sparsamt som möjligt.</p>	<p>Uppfyllt. Avfalls som bedöms ska gå till deponi sorterar en extra gång på Tvetå avfallsanläggning. Det som verkligen inte går att förbränna eller materialåtervinna läggs på deponi.</p>

Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Övriga mål		
Beskrivning	Delmål	Uppfyllt
Miljö- och resursmålen måste samordnas med de praktiska krav som ställs på kommunens renhållning och avfallshantering	Upprätthålla en hög hygienisk och sanitär standard.	Delvis uppfyllt. Få klagomål inkommer för det avfall som kommunen ansvarar för. Dock inkommer flertalet klagomål på FTT's återvinningsstationer.
	Erbjuda en behovsanpassad renhållningsservice.	Delvis uppfyllt. Permanentboende får i dagsläget hämtning varannan vecka året runt. Från hyreshus hämtas avfallet varje vecka. Fritidsboende har idag hämtning av avfall varannan vecka under maj till och med september. Man kan även välja till fyra hämtningar i samband med storhelger och sportlov. Enligt en enkätundersökning vintern 2015/2016 (se bilaga 7) är merparten nöjda men dessa hämtningsintervall. Ett alternativ som inte finns i kommunen men som kan anses vara mer behovsanpassad är metoden där man rullar fram sitt sopkärl om man vill ha tömt den dag sopbilen kommer förbi. Detta skulle gälla för såväl permanentboende som fritidsboende.

Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

	<p>Tillgodose kraven på en god arbetsmiljö.</p>	<p>Delvis uppfyllt. Arbetet med att förbättra arbetsmiljön för både kommunanställda och entreprenörer inom avfallsområdet pågår ständigt. Förbättringar har främst genomförts för de anställda på återvinningsgården men arbetet kommer att även fortgå fortsättningsvis.</p>
	<p>Avfallshanteringen är rationell, effektiv och tillförlitlig.</p>	<p>Delvis uppfyllt. Enligt NMI's (Nöjd-Medborgar-Index) ligger Gnesta kommun strax över genomsnittet gällande medborgarnas nöjdhet med avfallshanteringen. Dock finns fortfarande goda möjligheter att utveckla avfallshanteringen.</p>
	<p>Avfallshanteringen sker till rimliga kostnader.</p>	<p>Delvis uppfyllt. För renhållningstaxan gäller självkostnadsprincipen som innebär att kommunen inte får ta ut högre avgift för hantering av hushållsavfall än vad verksamheten kostar. I lagstiftningen finns dock utrymme för att använda ekonomisk styrning inom kollektivet för att främja återanvändning, återvinning eller annan miljöanpassad hantering. I Gnesta kommun är taxan något högre än den genomsnittliga taxan i Sverige.</p>

Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

	<p>Öka intresset för avfallsfrågorna.</p>	<p>Delvis uppfyllt. Inte mätbart. Kommunen har bidragit med information via nyhetsbrev, kommunens webbplats, kommunkalender, separata informationsinsatser samt medverkan i Håll Sverige Rent-projekt.</p>
--	---	--

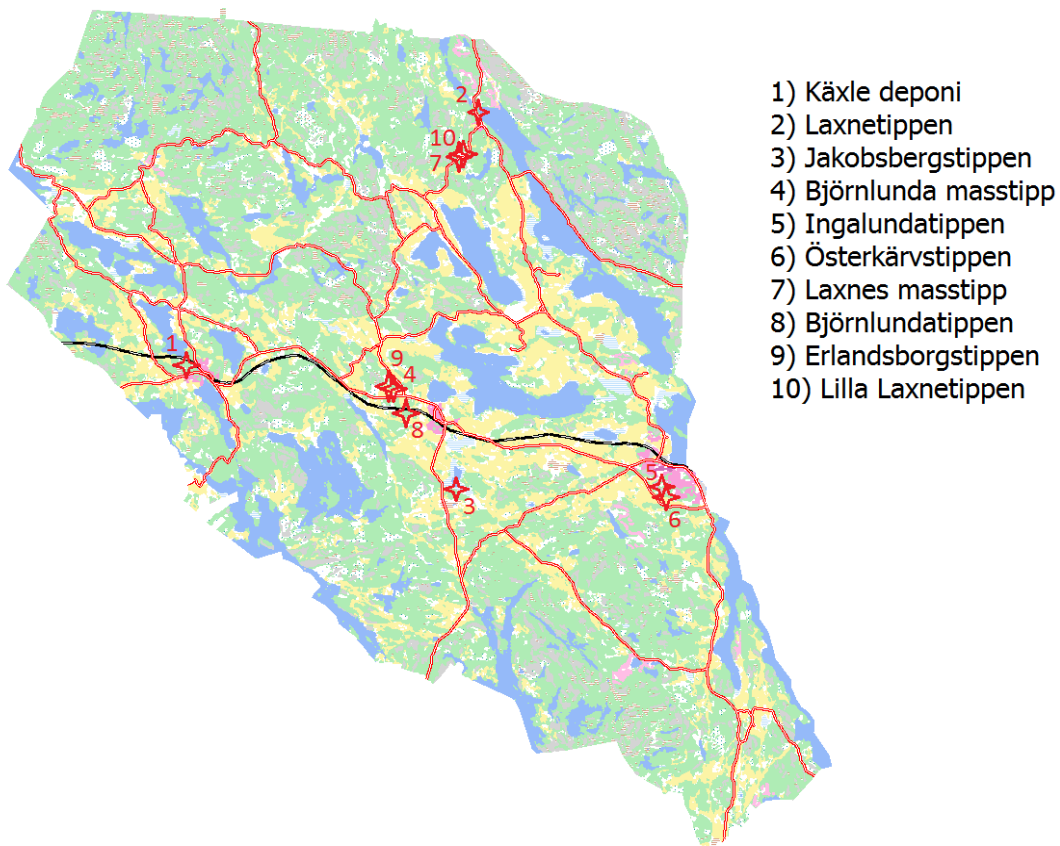
Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Bilaga 5 - Nedlagda deponier

I Sverige finns ett stort antal gamla nedlagda avfallsdeponier. Innehållet i deponierna är vanligtvis dåligt känt. Innehållet av skadliga ämnen i deponierna utgör under lång tid risker för människor och miljö. Den huvudsakliga spridningsvägen för föroreningar från en deponi är med lakvatten. När vatten infiltrerar en deponi lakas tungmetaller och andra miljögifter ur och lämnar deponin som grundvatten eller ytvatten.

I april 2001 fick Gnesta kommun bidrag från Länsstyrelsen i Södermanlands län för att inventera och riskklassa förorenade områden. Arbetet ingick i den nationella inventeringen av förorenade områden. Syftet var att undersöka hur förorenade de äldre avfallsupplagen är samt undersöka vad detta kan medföra för risker för människor och miljö. Arbetet omfattade en orienterande studie som i huvudsak har följt Naturvårdsverkets Metodik för Inventering av Förorenade Områden (MIFO) fas 1 (rapport 4918). Den orienterande fasen omfattade fältbesök, intervjuer, kartlitteratur- och arkivstudier samt en avslutande riskklassning.

Totalt riskklassades tio gamla avfallsupplag. Alla tio avfallsdeponier besöktes på plats och riskklassades enligt MIFO fas 1, som är en orienterande studie. Informationen om områdena sammanställs och bedöms med avseende på risk och tilldelas en riskklass mellan 1 – 4 där 1 =mycket hög risk och 4 =Liten risk. Sex avfallsdeponier tilldelades riskklass 2 och fyra avfallsdeponier tilldelades riskklass 3. Nedan redovisas de inventerade och riskklassade deponierna. En åtgärdsplan för deponier bör ligga hos och beslutas separat av kommunfullmäktige.

Dokumentnamn	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

AVFALLSUPPLAG 1

Objekt: Käxle deponi

Fastighet: Kvarnen 1:15, Käxle 2:3 och Käxle 2:4

Deponin har under 50- och 60-talet använts för hushållsavfall. Fram till 1976 har även diverse grovavfall deponerats. Under senare år har främst schaktmassor och ris tillförts deponin som varit obemannad. Deponin har använts fram till år 2004 då en bom sattes upp. Deponins uppmätta volym är ca 60 000 m³. Deponin är sluttäckt och avslutad.

Riskklassificering: 2

AVFALLSUPPLAG 2

Objekt: Laxnetippen

Fastighet: Ytterby 4:24 och Daga häradsallmänning S:3

Avfallet i deponin är mycket varierat. Idag är området för deponin täckt med jord och sten. Deponins uppmätta volym är ca 10 000 m³ avfall. Deponin och påverkansområdet ligger i Klämningens naturvårdsområde och alldeles intill en pumpstation för grundvatten vilket används för produktion av dricksvatten. Huruvida lakvatten når pumpstationen via grundvatten och/eller ytvatten är svårt att avgöra.

Riskklassificering: 2

AVFALLSUPPLAG 3

Objekt: Jakobsbergstippen

Fastighet: Björnlunda-Jakobsberg 1:3

I deponin finns en stor variation av avfall från minst 100 år tillbaka i tiden. Volymen avfall är cirka 5000 m³. Deponin sträcker sig över ett stort område som är mycket skräpigt. Mycket av avfallet syns medan en del döljs av överväxande mossor, lavar och annan vegetation. Deponin ligger på ett tunt lager av svallad grusig morän. Moränlagret når antagligen ner till Haversjön vilket innebär att lakvatten sprids mycket snabbt från deponin till sjön.

Riskklassificering: 2

Dokumentnamn	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

AVFALLSUPPLAG 4

Objekt: Björnlunda masstipp

Fastighet: Daga häradsallmänning S:1

I deponin finns en stor blandning av avfall och volymen uppgår till ca 50 000 m³. Efter en häftig brand i Björnlunda masstipp 1984 täcktes deponin med ett tunt lager sand och granar planterades på området. Sanden ger ett visst skydd mot lakvattenbildning men efterbehandlingsåtgärderna är inte tillräckliga.

Riskklassificering: 2

AVFALLSUPPLAG 5

Objekt: Ingalundatippen

Fastighet: Sigtuna 2:249

I deponin ligger en stor blandning av avfall såsom hushållsavfall, byggavfall, slam, avfall från industrier och annan verksamhet i Gnesta exempelvis kemisk industri (Bergströms) och uppställning och underhåll av anläggningsfordon (f.d. AMS). Deponin ligger i ett bostadsområde i Gnesta samhälle och i området finns ca 50 000 m³ avfall. Över deponin löper stigar, gång- och cykeltvägar. På deponin växer bland annat tall, sälg, hallon- och rosbuskar m.m. Endast på några ställen syns avfall. För övrigt är deponin väl täckt.

Riskklassificering: 2

AVFALLSUPPLAG 6

Objekt: Österkärvstippen

Fastighet: Sigtuna 2:249

Vegetationen på Österkärvstippen är relativt sparsam trots att tippen lades ner för närmare 40 år sedan. Deponin innehåller ca 40 000 m³ avfall innehållande många olika föroreningar. Antagligen finns det hushållssopor, byggavfall och avfall från industrier och andra verksamheter i Gnesta exempelvis kemiska industri (Bergströms) och uppställning och underhåll av anläggningsfordon (f.d. AMS).

Riskklassificering: 2

Dokumentnamn	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

AVFALLSUPPLAG 7

Objekt: Laxne masstipp

Fastighet: Heby 5:19

Deponin ligger på ett gammalt grustag. Avfallet i deponin är mycket varierat och volymen avfall uppgår till ca 10 000 m³. Området är till stora delar väl täckt och planterad med tallar. Dock är den nordvästra delen av deponin mycket stökig och huvudsakligen syns här byggavfall.

Riskklassificering: 3

AVFALLSUPPLAG 8

Objekt: Björnlundatippen

Fastighet: Björnlundagården 1:1

Stora delar av deponin är väl täckt med jord och sten samt planterad med tallar. Vid flera tillfällen har deponin brunnit. Avfall syns endast i den västra brantare delen av deponin. I deponin ligger ca 3 500 m³ mycket varierat avfall, sannolikt från verksamhet i Björnlunda.

Riskklassificering: 3

AVFALLSUPPLAG 9

Objekt: Erlandsborgstippen

Fastighet: Erlandsborg 1:1

Avfallet ligger på en bergssluttning alldeles intill en bäck och området är mycket skräpigt. Mängden avfall är liten, ca 20 m³, och troligen är uppstädning den åtgärd som behöver vidtas.

Riskklassificering: 3

Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

AVFALLSUPPLAG 10

Objekt: Lilla Laxnetippen

Fastighet: Heby 5:19

Området utgörs av ett grustag där det syns en mindre mängd avfall såsom byggavfall, bilskrot, möbler m.m. En del av avfallet täcks av vegetation. Det är osäkert om täktverksamhet pågår eller om den har avslutats. Hur mycket avfall som ligger i detta område är svårt att avgöra men troligtvis är mängden avfall ca 100 m³ och därmed relativt liten.

Riskklassificering: 3

Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Bilaga 6 - Nationella mål och lagstiftning

Nationella krav

Enligt miljöbalken 15 kap 41 § ska det i alla Sveriges kommuner finnas en renhållningsordning innehållande föreskrifter om avfallshanteringen i kommunen samt en avfallsplan. Naturvårdsverket föreskriver (NFS 2006:6) om vad den kommunala avfallsplanen ska innehålla. I dessa föreskrifter anges till exempel att den kommunala avfallsplanen ska ha en tydlig koppling till den nationella avfallsplanen. Den nationella avfallsplanen knyter i sin tur an till de nationella miljö kvalitetsmålen Begränsad klimatpåverkan, Giftfri miljö och God bebyggd miljö. Förutom lagstiftning och planer som rör miljö berör avfallshanteringen även lagstiftning som handlar om arbetsmiljö. Dessutom finns ett antal regionala och lokala planer och policys som berör avfallsområdet.

Nationella avfallsplanen och miljö kvalitetsmål

Den nationella avfallsplanen från 2012 sätter upp mål och åtgärder för fem prioriterade områden. Planens prioriterade områden är avfall i bygg- och anläggningssektorn, hushållens avfall, resurshushållning i livsmedelskedjan, avfallsbehandling samt illegal export av avfall till andra länder. Erfarenheter visar att det effektivaste sättet att minska resursförbrukning och miljöpåverkan är att förebygga avfall. Den nationella avfallsplanen har en tydlig koppling till EU:s avfallshierarki och den prioriterar frågan om behovet av att minska avfallets mängd och farlighet genom att förebygga dess uppkomst. Planen fungerar som ett komplement till avfallslagstiftningen och ska bidra till att nå de mål, med relevans för avfallsområdet, som satts upp inom miljömålssystemet.

Miljö kvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som alla verksamheter ska sträva mot och de ska vara uppfyllda inom en generation. I relation till miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö anges att avfallshanteringen ska vara effektiv för samhället. Det ska vara enkelt att använda insamlingsystemen och uppkomsten av avfall ska förebyggas samtidigt som resurserna i det avfall som uppstår ska tas till vara i så hög grad som möjligt. Under miljö kvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan ligger målet att utsläpp av växthusgaser ska minska med 40 % till år 2020 jämfört med 1990. Avfallshanteringen står för ungefär 8 % av de totala utsläppen av växthusgaser i Sverige. Den största delen utgörs av metangas från deponering av nedbrytbart avfall, men även förbränning av plast, transporter av avfall och biologisk behandling av avfall bidrar till utsläppen. Samtidigt har dagens avfallshandling med ökad materialåtervinning, förbränning av avfall istället för fossila bränslen i fjärrvärmeproduktionen och rötning av matavfall till biogas som drivmedel till bussar och bilar har bidragit till att minska de totala utsläppen av växthusgaser.

Avfallshandlingens inverkan på möjligheten att nå miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö är svår att uppskatta. Avfallet innehåller en stor mängd farliga ämnen som kan spridas till miljön på olika sätt och därmed är det av största vikt att avfallets farlighet minskas.

Dokumentnamn	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Arbetsmiljölagstiftning

Arbetsgivare ska enligt arbetsmiljölagen förebygga så att arbetstagare inte utsätts för ohälsa eller olycksfall. Arbetsmiljöverket har uppmärksammat att de som arbetar med avfall ofta utför ett tungt arbete och att arbetsmiljöriskerna för sophämtare är större än för de flesta andra yrkesgrupper. Den aktuella arbetsmiljölagstiftningen handlar om belastningsergonomi och manuell hantering (AFS 1998:1 och 2001:1) men eftersom avfallshantering är en transporttjänst krävs även att trafiksituationen är säker vid hämtning av avfall.

Plan- och bygglagen

Plan- och bygglagen reglerar planläggningen av mark, vatten och byggande. Enligt PBL ska bebyggelse planeras till platser som är lämpliga med hänsyn till möjligheterna att ordna bland annat avfallshantering. Vid planläggning och i ärenden om bygglov och förhandsbesked ska man ta särskild hänsyn till möjligheterna att anordna avfallshanteringen. Avfallsområdet pekas ut i plan- och bygglagen för att betona avfallshanteringens allt större betydelse för ett hållbart samhälle.

Den nationella avfallsplanen och miljö kvalitetsmål

När det gäller hushållens avfall bidrar denna avfallsplan till att uppfylla nationella mål som handlar om ökad återanvändning och materialåtervinning, minskad nedskräpning och god service. Dessutom bidrar planens mål till att uppfylla de nationella mål som sätts upp kring minskat matsvinn och återvinning av växtnäring och energi från matavfall. Planen avser också att öka medborgarnas kunskap om farligt avfall för att minska spridningen av farliga ämnen i miljön.

Skyldigheter och ansvar

Som avfallslämnare ansvarar man för att sortera avfallet enligt reglerna i kommunens renhållningsföreskrifter samt att sortera avfall som regleras under förordningen om producentansvar som till exempel förpackningar och tidningar. Förutom ansvaret att sortera, samla in och behandla finns allmänna hänsynsregler i miljöbalken (2 kap 6 §) som gäller för både enskilda hushåll och för verksamheter. En av reglerna, den så kallade produktvalsprincipen, uppmanar till att undvika att använda eller sälja produkter som kan medföra risker för människors hälsa och miljö, om de kan ersättas av mindre farliga produkter.

Kommunal skyldighet och ansvar för hushållsavfall

Förutom skyldigheten att se till att det finns en aktuell renhållningsordning har kommunen ansvar för insamling, hantering och behandling av hushållsavfall. Hanteringen av hushållsavfallet finansieras via ett taxesystem. En del av det avfall som verksamheter och företag producerar bedöms som jämförbart med hushållsavfall. Exempel på sådant avfall kan vara det som uppkommer i en kontorsverksamhet, personalmatsalar och restauranger, affärer och även industrier.

Dokumentnamn	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Producentansvar

Producentansvar innebär att det är producenten som har ansvar för att avfallet samlas in, transporteras bort, återanvänds eller bortskaffas på ett sådant sätt att det är miljömässigt godtagbart. Regeringen föreskriver vem det är som har producentansvar. Ansvaret innebär att den som tillverkar eller importerar en produkt ska se till att avfallet samlas in och behandlas. Obligatoriskt producentansvar finns för förpackningar, däck, returpapper, bilar, elektriska och elektroniska produkter (inklusive glödlampor och viss belysningsarmatur), batterier, läkemedel, radioaktiva produkter och herrelösa strålkällor.

Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

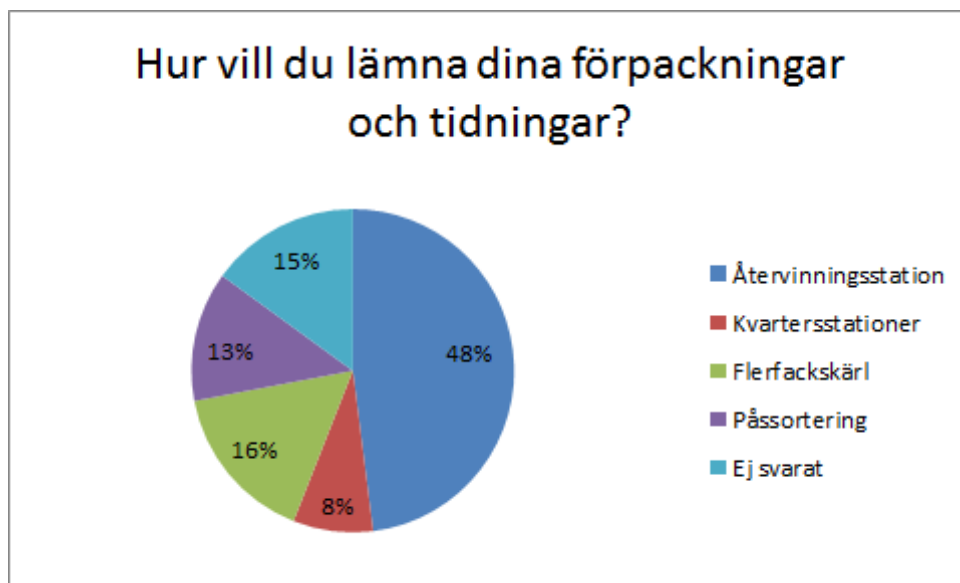
Bilaga 7 - Sammanställning av kundenkät

Som en del i arbetet med kommunens Avfallsplan har en medborgarundersökning genomförts angående strategiska utvecklingsfrågor inom avfallshanteringen. Undersökningen gjordes via ett frågeformulär på Gnesta kommuns webbplats under perioden 2015-11-01 till och med 2016-01-31. Enkäten marknadsfördes bland annat via renhållningsenhetens nyhetsbrev och Gnesta kommuns webbplats.

Det var 375 st som svarade på enkäten. I kommunenkäten fick medborgarna kryssa i det alternativ de anser passar bäst för respektive fråga. Om valt svar innebär en förändring av kommunens service ställs följdfrågan om och i så fall hur mycket mer servicen får kosta för den enskilde. Det fanns även möjlighet att i fritext motivera och lämna synpunkter kring aktuell fråga. Om procentsatserna i frågorna inte kan summeras till 100 % beror det på uteblivna svar.

Fråga 1: Hur vill du lämna dina förpackningar och tidningar?

Idag kan medborgare lämna förpackningar och tidningar till Gnesta återvinningsgård eller en av kommunens 5 återvinningsstationer. Förutom detta tillvägagångssätt finns tre andra vanliga system. Alternativ ett är att förpackningar och tidningar kan lämnas i en så kallad kvarternära station. Insamling sker då via flera men mindre stationer på landsbygd och i tätort. Alternativ två är att förpackningar och tidningar lämnas i eller i anslutning till ordinarie kärl för hushållsavfall. Insamling kan ske via 1-2 större kärl vid fastigheten där materialet sorteras i olika fack. Alternativ tre är att förpackningar och tidningar lämnas i ordinarie kärl hemma men i olivfärgade påsar. Det två sistnämnda alternativen skulle i så fall vara en utveckling av det nuvarande systemet för insamling av matavfall.

Figur 1. Medborgarnas svar på frågan hur de vill lämna sina förpackningar och tidningar.

Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Tabell 1. Detaljerade uppgifter för medborgarnas svar på frågan om hur de vill lämna dina förpackningar och tidningar samt vilken kostnad som de anser är rimlig för ett byte av system.

Alternativ	Utfall	Ej högre kostnad	250 kr mer	500 kr mer
Återvinningsstation	48 %			
Kvartersstationer	8 %	38 %	28 %	9 %
Flerfackskärl	16 %	24 %	47 %	28 %
Påsortering	13 %	29 %	45 %	25 %

Frifältskommentarer

Det var 92 stycken som valde att motivera sitt svar eller lämna synpunkter i frågan. Merparten anger att de är nöjda med det nuvarande systemet med återvinningsstationer. En återkommande synpunkt (19 st) är att det ofta är överfulla behållare vid återvinningsstationerna. De som vill ha en hushållsnära sopsortering anger att de troligen skulle sortera mer än idag.

Analys

Nästan hälften av de som svarat är nöjda med nuvarande system.

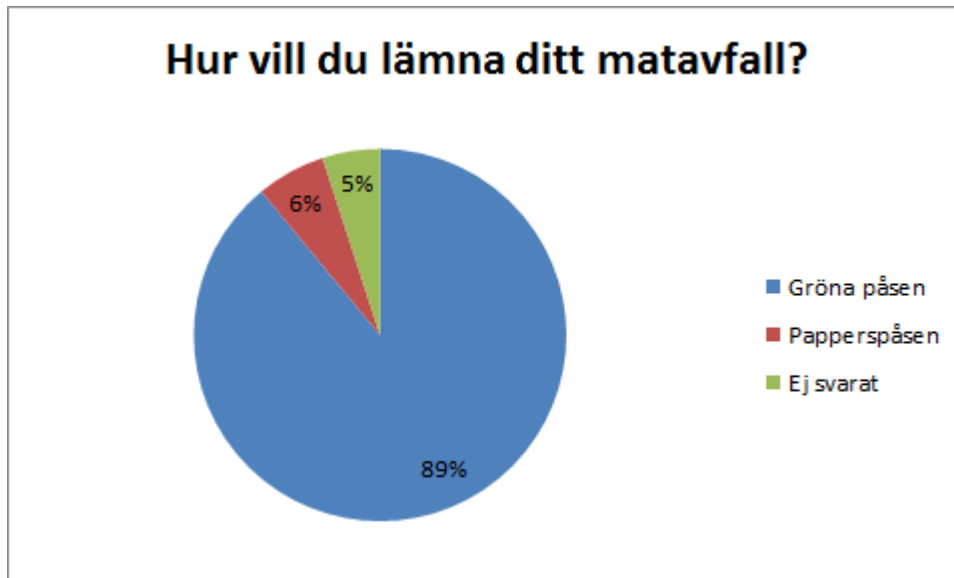
Drygt 35 % vill ha hushållsnära hämtning och merparten av dessa anser att det får kosta mer än idag.

Ett sätt att hantera ovanstående utfall är att erbjuda fastighetsnära hämtning som en frivillig och utökad service.

Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Fråga 2: Hur vill du lämna ditt matavfall?

Idag sorterar hushållen ut matavfallet i gröna påsar vilka sedan lämnas i de hushållsnära sopkärlen. Ett alternativ till gröna påsar är att använda papperspåsar vilka man i så fall lägger i ett separat men hushållsnära kärl.

Figur 2. Medborgarnas svar på frågan hur de vill lämna sitt matavfall.

Tabell 2. Detaljerade uppgifter för medborgarnas svar på frågan om hur de vill lämna sitt matavfall samt vilken kostnad som de anser är rimlig för ett byte av system.

Alternativ	Utfall	Ej högre kostnad	250kr mer	500 kr mer
Gröna påsen	89 %			
Papperspåsen	6 %	54 %	7 %	4 %

Frifältskommentarer

Det var 85 stycken som valde att motivera sitt svar eller lämna synpunkter i frågan. Merparten är mycket nöjda med nuvarande system och vill inte ha papperspåsar. De fåtal som vill ha papperspåsar anger att de främst är på grund av miljöskäl och att de vill minska plastmängden i samhället.

Analys

Det finns ingen anledning att byta vårt inarbetade system med optisk sortering av gröna påsar utifrån denna undersökning. Dock skulle man kunna erbjuda fastighetsnära hämtning som en frivillig och utökad service (Se fråga 1).

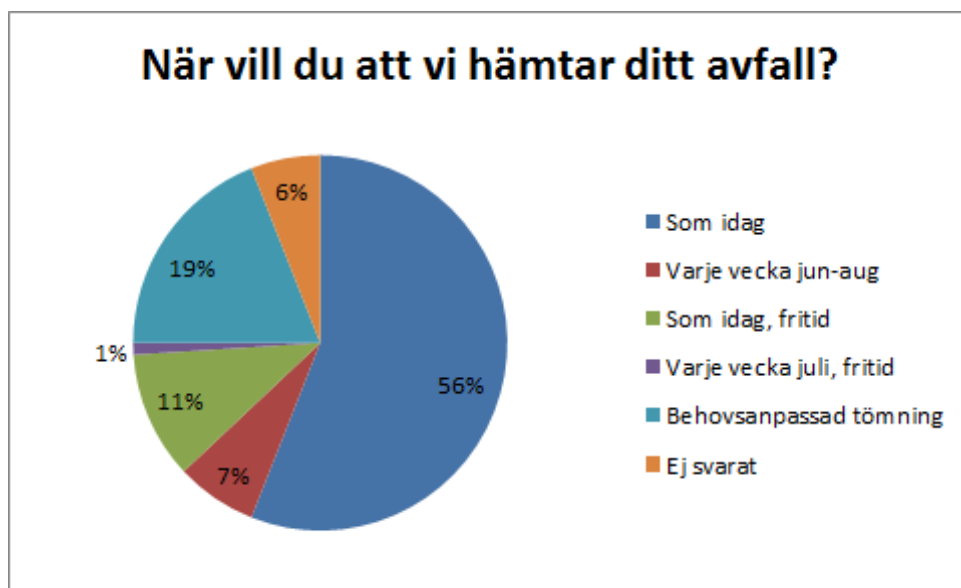
Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Fråga 3: När vill du att vi hämtar ditt avfall?

Permanentboende får i dagsläget hämtning varannan vecka året runt. Från hyreshus hämtas avfallet varje vecka, vilket inte kommer att förändras. Ett alternativ är att permanentboende får tömning en gång i veckan under juni till och med augusti för att exempelvis motverka dålig lukt.

Fritidsboende har idag hämtning av avfall varannan vecka under maj till och med september. Man kan även välja till fyra hämtningar i samband med storhelger och sportlov. Ett alternativ är att utöka det nuvarande systemet med hämtning varje vecka under juli månad.

Ett alternativ till att ha olika tömningar för fritidsboende och permanentboende är så kallad behovsanpassad tömning. Det innebär att man rullar fram sitt sopkärl om man vill ha tömt den dag sopbilen kommer förbi. Grunden är fortfarande att bilen kommer förbi varannan vecka. Varje tömning registreras via ett datachip och man betalar för de tömningar som faktiskt utförs. Utöver den kostnaden så utgår det en grundavgift för sopabonnetemanget.

Figur 3. Medborgarnas svar på frågan hur ofta de vill att kommunen hämtar avfall.

Tabell 3. Medborgarnas svar på frågan om hur ofta de vill att kommunen hämtar avfall samt vilken kostnad som de anser är rimlig för ett byte av system.

Alternativ	Utfall	Ej högre kostnad	200kr mer	300 kr mer
Som idag	56 %			
Varje vecka jun-aug	7 %	28 %	33 %	11 %
Som idag, fritid	11 %			
Varje vecka juli, fritid	1 %	67 %	33 %	-
Behovsanpassad tömning	19 %	29 % behöver inte vara billigare 71 % det måste vara tydligt billigare		

Dokumentnamn	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Frifältskommentarer

Det var 54 stycken som valde att motivera sitt svar eller lämna synpunkter i frågan. De flesta tycker att nuvarande system är bäst. Några förespråkar viktbaserad taxa. Behovsanpassad tömning ses som rättvisare men flera är oroliga för att de ska glömma bort att dra fram kärlet när de vill ha hämtning.

Analys

Det blev missvisande att blanda svaren från permanentboende och fritidsboende i enkäten. Hade de varit separerade hade man kanske kunna sett tydligare resultat. Det absoluta flertalet är dock nöjda med det system som finns idag. Om man inför behovsanpassad tömning bör det innebära en tydligt lägre kostnad om man inte kör fram kärlet så ofta. Nuvarande system kan kombineras med en frivilligt högre hämtningsfrekvens under sommarhalvåret. Erfarenhetsmässigt har både kunder och chaufförer upplevt problem med lukt, maskar och dylikt från matavfallet under de varmaste månaderna.

Fråga 4a: Vill du att vi har öppet oftare på Återvinningsgården?

Idag har återvinningsgården öppet:

Måndagar 16-20

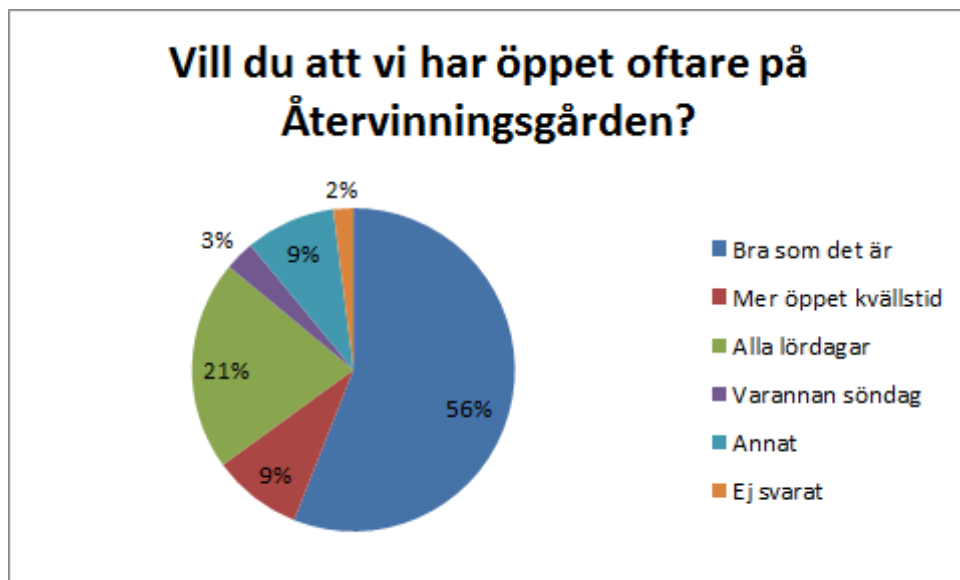
Tisdagar 12-16

Onsdagar 16-20,

Torsdagar 12-16

Fredagar 12-16

Lördag, jämna veckor 9-14 vintertid samt varje vecka 9-14 sommartid

Figur 4a. Medborgarnas svar på frågan om de vill ha öppet oftare på återvinningsgården.

Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

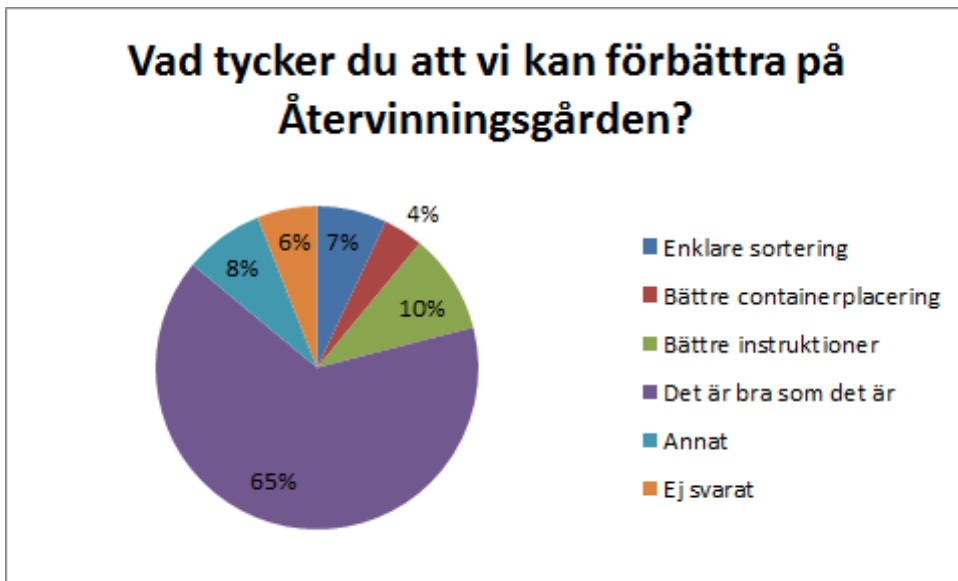
Frifältskommentarer

Det var 55 stycken som valde att motivera sitt svar eller lämna synpunkter i frågan. Generellt sett är många nöjda med de öppettider som är idag. Många vill gärna se att det är öppet varje lördag året runt samt kvällstid. Det finns även förslag på att det ska vara öppet tidigt på morgonen så man kan åka förbi på väg till jobbet. Några har synpunkter på att det är svårt att hålla reda på de växlande öppettiderna.

Analys

Ska tiderna ändras bör man först och främst satsa på att ha oftare öppet under lördagar året om.

Fråga 4b: Vad tycker du att vi kan förbättra på Återvinningsgården?

Figur 4b. Medborgarnas svar på frågan om vad de tycker att vi kan förbättra på återvinningsgården.

Frifältskommentarer

Det var 48 stycken som valde att motivera sitt svar eller lämna synpunkter i frågan. Många av kommentarerna är positiva men flera tycker att skyltningen kan förbättras på rampen. I dagsläget måste man åka förbi skylten för att se vad man kan slänga i respektive container. Flera vill också kunna lämna sådant som vi idag inte tar emot, till exempel slipers och asbest.

Analys

Utifrån svaret skulle en översyn av skyltplaceringen behöva genomföras. Detta har gjorts tidigare och olika modeller har använts men det är tydligt att placeringen behöver förbättras. Det finns ingen möjlighet att ta emot asbest och slipers då hanteringen av dessa riskerar att orsaka stora hälsoproblem.

Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Fråga 4c: Vad saknar du att kunna sortera på Återvinningsgården?

Tabell 4c. Medborgarnas svar på frågan om vad de saknar att kunna sortera på Återvinningsgården. Summar överstigen över 100 % då det var möjligt att ange flera svar.

Alternativ	Utfall
Textil	33 %
Virke för återbruk	17 %
Bra som det är	47 %
Annat	6 %

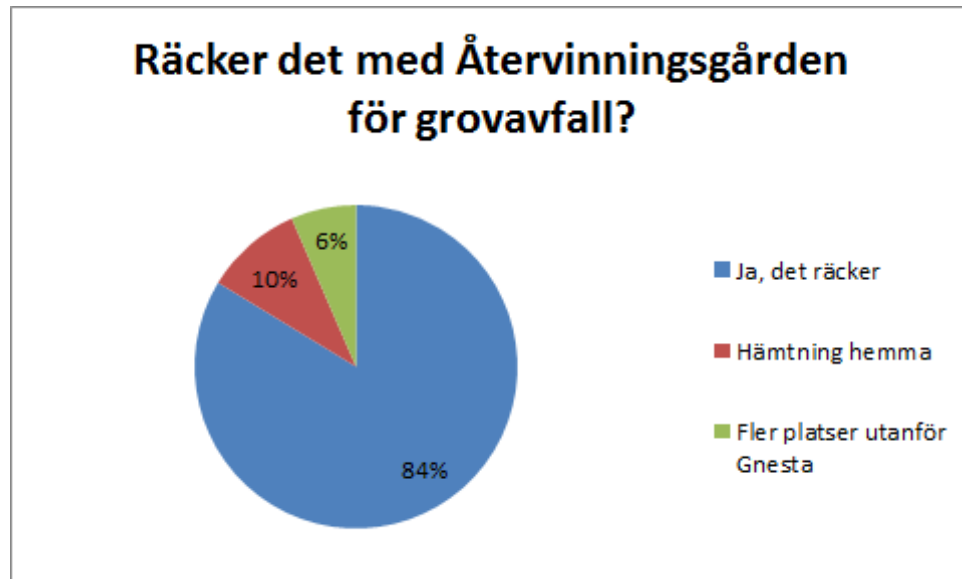
Frifältskommentar

Det var 24 stycken som valde att motivera sitt svar eller lämna synpunkter i frågan. Inget speciellt framkom och sammanfattningsvis återspeglar fritexten utfallet.

Analys

Många är nöjda med dagens sortering. Utvecklingen i Sverige går mot utsortering av textilier vilket också är den fraktion som är mest saknad. Det verkar också finnas ett intresse för att kunna lämna virke för återbruk.

Fråga 4d: Räcker det med Återvinningsgården för grovavfall?

Figur 4d. Medborgarnas svar på frågan om det räcker med återvinningsgården för grovavfall.

Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Frifältskommentarer

Det var 41 stycken som valde att motivera sitt svar eller lämna synpunkter i frågan. De som inte tycker att det räcker med Återvinningsgården hänvisar till brist på tillgång till bil och släpvagn. Flera tycker att det ska finnas lånesläp på Återvinningsgården och en del vill kunna få trädgårdsavfall hämtat vid fastigheten. Annars tycker många att de är bra och ger den kunniga och serviceinriktade personalen mycket beröm. Flera poängterade även det positiva med fyndtältet och att det inte är begränsat med antal besök över året.

Analys

Det finns idag möjlighet att få sitt grovavfall hämtat vid fastigheten. Dock är avgiften för detta relativt hög vilket innebär att det inte utnyttjas i särskild hög utsträckning.

Att kommunen tillhandahåller släp är inte genomförbart då det skulle konkurrera med exempelvis bensinmackar som hyr ut släpvagn.

Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Bilaga 8 – Utställning och remiss

Renhållningsordningen skickades ut för remiss samt ställdes ut från 12 december 2016 till och med 22 januari 2017. Renhållningsordningen ställdes ut i samarbete med Medborgarkontoret i anslutning till Gnesta bibliotek. Handlingarna fanns även på Gnesta webbplats samt som en nyhet på Gnesta kommuns facebookside.

Remissinstans	Synpunkter	Bemötande
Länsstyrelsen i Södermanlands län	Inga synpunkter. Förslaget uppfyller enligt Länsstyrelsen väsentligen de krav som följer av 15 kap miljöbalken, avfallsförordningen (2011:927) och Naturvårdsverkets föreskrift och råd (NFS 2006:6) om innehållet i en kommunal avfallsplan samt instämmer i kommunens bedömning att planen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan enligt 6 kap 11 § miljöbalken.	-
Gnesta kommun, Samhällsbyggnadsnämnden, miljöenheten	I Avfallsplanen och Bilaga 2 finns 3 åtgärder som avser Samhällsbyggnadsnämnden. Två av åtgärderna avser att dela ut information om produktvalsprincipen samt hantering om bortskaffning av farligt avfall i samband med tillsynsbesök. En åtgärd avser uppdaterad information på webbplatsen avseende kompostering. Miljöenheten anser att det behöver förtydligas vilken enhet som föreslås vara ansvarig av åtgärden inom samhällsbyggnadsnämnden. Miljöenheten anser att tekniska verksamheten ska ta fram den information som behövs medan miljöenheten kan hjälpa till att sprida informationen via tillsynsbesök och webbplats.	En Avfallsplan är ett kommungemensamt dokument där alla verksamheter har samma ansvar utifrån sitt verksamhetsområde. I Samhällsbyggnadsnämndens uppdrag ingår att utföra tillsyn över exempelvis miljöfarliga verksamheter samt handlägga anmälningar om kompostering. I det uppdraget ingår även att informera och ge råd till företagare och medborgare om hur de kan uppfylla lagkraven. Att ge information enligt miljöbalken och tillhörande föreskrifter såsom produktvalsprincipen samt hantering av farligt avfall lyder alltså under Samhällsbyggnadsnämnden och för närvarande med delegation till miljöenheten. Tekniska verksamheten har inget uppdrag

Dokumentnamn	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

		att dela ut information enligt miljöbalken och tillhörande föreskrifter inom Samhällsbyggnadsnämndens tillsynsområde. Att miljöenheten inte är angivet beror på att det är Samhällsbyggnadsnämndens eget ansvar att delegera uppdraget.
Gnesta kommun, Kommunsstyrelsen, Miljöstrateg	Gällande målen kring matsvinnen efterfrågas betydligt tuffare mål och etappmål samt kortare tidsaspekt för delmålen. En uppdelning mellan skola och omsorg efterfrågas också samt metoder för hur matsvinnet ska mätas. Med Grön IT som registrerar antal elever som är på plats kan antalet matportioner anpassas bättre och svinnet minska.	I avfallsplanen ska mål sättas både utifrån en ambition och vad som är rimligt. Som en första åtgärd för att minska avfallet ska kartläggning, information, planering och aktiviteter i verksamheterna ske. Vilken effekt detta har är svårt att bedöma och att börja med en stabil minskning ses som ett lämpligt första steg. I dagsläget tar vi fram statistik urifrån antalet kärl, storlek på sopkärlen och hur ofta de töms per verksamhet. En noggrannare mätning skulle vara att föredra och det noteras som en del i åtgärden gällande kartläggning.
	Gällande målen kring nedskräpning efterfrågas en budget för städning i naturen. Det är markägarens ansvar att hålla rent men det kan slå hårt för den enskilde, främst för äldre och särskilt när det handlar om dumpning av bilvrak. Exempelvis behöver bilvrak vid slänter vid sjöar och inom vattenskyddsområden transporetas bort snabbt och det är viktigare att få bort vraket än att se till att någon annan betalar (markägaren). För att kunna agera snabbt behövs ett konto som kan debiteras vid särskilda fall.	Budget finns under benämningen ”städning i naturen”. Budgeten går främst till borttransport av bilar från kommunens egen mark.

Dokumentnamn	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

	<p>I 2§ renhållningsföreskrifterna anges i att Kommunstyrelsen samt Samhällsbyggandsnämnden är renhållningsansvarig respektive tillsynsansvarig. Med tanke på att vi inte vet hur nämndstrukturerna/ansvar kommer att fördelas efter kommande val bör detta inte anges specifikt. Om en förändring sker behöver föreskrifterna revideras. Förslaget är att i definitionen med renhållningsansvarig nämnd avses ”den nämnd som tillhandahåller renhållningstjänsten” samt att med tillsynsansvarig avses ”den nämnd som utövar tillsynen över renhållningsverksamheten”.</p>	<p>Den renhållningsansvariga respektive tillsynsansvariga nämnden måste anges specifikt i föreskrifterna.</p> <p>Om ansvaret i flyttas över på annan nämnd än de som anges i föreskriften skall föreskriften ändras. Ändring av ansvaret från en nämnd till en annan är en ändring som inte behöver ställas ut enligt 15 kap. 42 § miljöbalken.</p>
	<p>I 2§ renhållningsföreskrifterna anges att ”kasserade små batterier” ska sorteras ut och lämnas in separat. Som beskrivning i föreskrifterna anges att ”Innehåller kasserade produkter lösa batterier ska dessa plockas ur. Är batterierna inbyggda i produkten behandlas den som elavfall”. Detta bör förtydligas genom exempelvis ange att allt som har sladd eller batteri ska lämnas som elektronikavfall.</p>	<p>Bifalles. Texten är ändrad till: Kasserade små batterier. Alla produkter med sladd eller batteri ska lämnas som elavfall när de är förbrukade. Innehåller produkter lösa batterier ska dessa plockas ur och lämnas separat.</p>
	<p>I renhållningsföreskrifterna och Bilaga A och under rubriken ”Farligt avfall” anges sprayburkar. Ett förtydligande om vilka typer av sprayburkar som är farligt avfall behövs.</p>	<p>Bifalles. Ett förtydligande har gjorts.</p>
	<p>I renhållningsföreskrifterna och Bilaga A och under rubriken ”Grovavfall” bör plastbåtar anges som ett exempel då detta är ett aktuellt avfall.</p>	<p>Bifalles.</p>
	<p>I renhållningsföreskrifterna och Bilaga A och under rubriken ”Avfall under producentansvar” nämns Cytostatika. Vad Cytostatika är skulle behöva förtydligas för att underlätta vid hantering av dödsbon. Detta skulle även kunna kompletteras under rubriken ”Farligt avfall” och punkten ”Gamla mediciner” i samma bilaga.</p>	<p>Bifalles. Cytostatika är cellgifter vilket har förtydligats och kompletterats.</p>

Dokumentnamn	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

	I avfallsplanen borde cirkulär ekonomi behandlas då det är aktuellt inom avfallsområdet.	Cirkulär ekonomi är mycket riktigt ett aktuellt begrepp inom bland annat avfallsområdet. Begreppet innebär en kretsloppsekonomi och gällande avfall handlar det mycket om hur mer avfall kan återanvändas med hjälp av exempelvis ekonomiska incitament. Trots att begreppet är aktuellt bidrar avfallsplanen och föreskrifterna till en cirkulär ekonomi utan att själva begreppet används.
Gnesta kommun, Vuxen- och omsorgsnämnden, förvaltningschef	Inga invändningar. Gällande det mål och delmål som berör verksamheten och som handlar om kartläggning, information och aktiviteter för att minska matsvinnet så har Vuxen- och omsorgsförvaltningen det målet inskrivet i sin framtidsplan för 2017.	Noteras inför det fortsatta arbetet och det ses som positivt när flera planer samverkar.
Gnesta kommun, Barn- och utbildnings-nämnden, förvaltningschef	Inget yttrande	-
Gnesta kommun, Barn- och utbildnings-nämnden, kostchef	Inget yttrande	-
Gnesta kommun, Pensionärs- och omsorgsrådet	Pensionärs- och omsorgsrådet anser att Renhållningsordningen är ambitiös och genomtänkt. De har inga direkta erinringar mot innehållet. De anser att informationen i kommunens almanacka är mycket bra men kan utvecklas ytterligare för att informera kommuninnevånare om deras rättigheter och skyldigheter. Exempel på detta är skyldighet att snöröja och halkbekämpa vid soptunnor. Möjligen kan man där också ge tips om hur man kan minska avfallsmängden från hushållen.	Noteras inför det fortsatta arbetet inom förvaltningen.

Dokumentnamn	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

	I avfallsplanen finns information om riskklassificering av nedlagda deponier. Vi kan ej finna att det framgår hur detta ska åtgärdas.	En åtgärdsplan för deponier bör ligga hos och beslutas separat av kommunfullmäktige och behandlas inte närmare i avfallsplanen. Denna information har nu kompletterats i Bilaga 5.
Stjärnhovs byalag	Inga synpunkter. Stjärnhovs byalag anser att kommunen i sin avfallsplan har satt bra och förhoppningsvis nåbara delmål och mål för perioden 2017-2025. De anser att information och kommunikation via infoblad, webbplats och inte minst almanackan är viktigt. Ett eventuellt ökat öppethållande på återvinningsgården är också positivt. Att kommunen gått med i "Håll Sverige Rent" ser de som ett tecken på kommunens miljöengagemang och vilja att inkludera barn och ungdomar via skola och föreningsliv.	Noteras inför det fortsatta arbetet inom förvaltningen.
Björnlunda byalag	Inget yttrande	-
Föreningen Laxnegården	Inget yttrande	-
Gnestahem AB	Inget yttrande	-
Telge återvinning	Inget yttrande	-
Foria AB	Inget yttrande	-
Villaägarna i Gnestabygden	Inget yttrande	-
Hyresgäst-föreningen	Inget yttrande	-
Naturskydds-föreningen i Södermanland	Inget yttrande	-

Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige

Svar vid utställning	Synpunkter	Bemötande
Ann-Sofie Lindström, privatperson	<p>Ann-Sofie Lindström föreslår att Mål 4 ska flyttas upp som Mål 1. Mål 4 behandlar kunder och det är de som förväntas bidra till att de övriga tre målen ska kunna genomföras.</p> <p>Kommunen ska hjälpa, stödja, uppmuntra och möjliggöra för kommuninnevånarna (och besökare) att bidra till bättre avfallshantering och därigenom uppnå de idag angivna målen 1 och 2 och 3.</p>	<p>Målen är uppsatta utan inbördes ordning och bedöms som lika viktiga att uppfylla. För tydlighetens skull med avseende på remissinstansernas benämningar behålls målens föreslagna numrering.</p>

Dokumentnamn	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Avfallsplan	2017-05-01	Kommunfullmäktige